

LÜHIÜLEVAADE

- **2004. aasta II kvartali maksebilansi jooksevkonto puudujääk oli 7,4 miljardit krooni ehk viimase nelja kvartali baasil 14,9% oodatava sisemajanduse kogutoodangu (SKT) suhtes (vt tabel 1 ja joonis 1).**
- **Jooksevkonto defitsiidi suurenemist mõjutasid väliskaubanduse ning tulude konto puudujääkide kasv.**
- **Kaubavarude soetamine enne Eesti ühinemist Euroopa Liiduga viis Eesti 2004. aasta II kvartali väliskaubanduskonto defitsiidi rekordilisele tasemele.**
- **Jätakuvalt suur oli välisinvestorite poolt Eestisse tehtud investeeringuult saadud tulu. Tulude netoväljavool moodustas 8,3% oodatava SKT suhtes.**
- **Ligi 40% väliskapitali netosissevoolust moodustasid otseinvesteeringud ning ülejäänud portfelliinvesteeringud.**
- **Maksebilansi reservid kasvasid 0,7 miljardi krooni võrra.**

JOOKSEVKONTO 7,4 miljardi kroonise puudujäägi peamine põhjustaja oli taas kaupade konto rekordilise 8,6 miljardi krooni suuruse miinusega. Suhtena SKTsse moodustas puudujääk 20%. Kaupade väljavedu ulatus 18,3 ja sissevedu 26,8 mld kroonini. Kaupade käibe taseme tõusu põhjustas ühelt poolt liitumine Euroopa Liiduga, mistõttu aprillikuine import ületas kõik senised rekordid, ja teiselt poolt senikehtinud aruandlussüsteemi muutus (üleminek Intrastat aruandlusele ühendusesisese kaubanduse deklareerimisel), mistõttu liitumiseelne ja -järgne väliskaubandusstatistika ei ole otseselt võrreldav¹. Kaupade väljaveo suurimad kaubagrupid olid masinad ja seadmed, puit, puidutooted ja mööbel ning tekstiilitööstuse toodang. Sisseveos domineerisid samuti masinad ja seadmed, millele järgnesid transpordivahendid ning keemia- ja toidukaubad. Peamine väliskaubanduspartner oli laienenud Euroopa Liit (EL-25), mille osa kaupade kogukäibes suurenes 80%ni. Suurimad partnerriigid olid Soome, Rootsi, Saksamaa, Läti ja Leedu, mis kokku hõlmasid kaupade väljaveost 61% ja sisseveost 57%.

Teenuste konto ülejääk suurenes aastaga 13% ning oli 3,6 miljardit krooni. Teenuste eksport kasvas eelmise aasta sama perioodiga võrreldes ligi viiendiku võrra, import aga neljandiku võrra. Teenuste positiivse saldo kasvu mõjutasid enim reisisuunused ja muud äriteenused. Samas veoteenuste ülejääk vähenes, millele avaldas mõju maksuvaba kaubanduse kadumine transpordivahenditel seoses ELiga liitumisega. Teenuste konto käibe struktuur jäi suhteliselt stabiilseks, milles veoteenused hõlmasid 40%, reisisuunused 36%, muud äriteenused 18% ja ehitusteenused 4%.

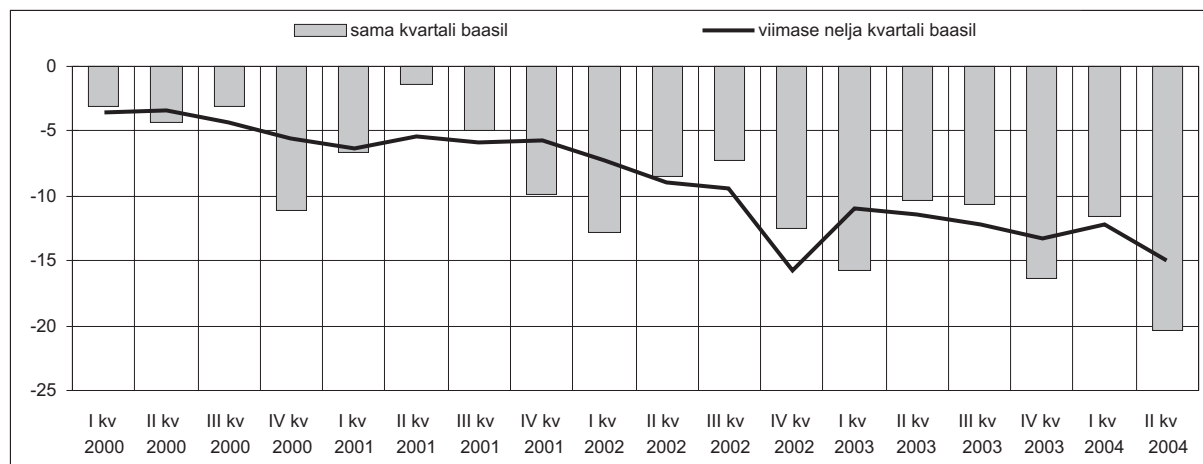
¹ Alates 1. maist 2004 põhineb väliskaubandusstatistika kahe aruandlussüsteemi kombinatsioonil: kaubavahetust Euroopa Liidu väliste riikidega arvestatakse endiselt Maksu- ja Tolliametile esitatud tollideklaratsioonide alusel (nn Extrastat), ühendusesisene kaubavahetus registreeritakse nn Intrastati küsitluse abil, mida korraldab Statistikaamet (vt www.stat.ee/valiskaubandus). Kui Extrastat võimaldab endiselt kasutada põhikaubandussüsteemi, jättes välja kaubavahetuse läbi tolliladude, siis Intrastat ei võimalda andmetest välja filtreerida läbi vaheladude liikunud kaupa, mis reaalselt Eesti siseturule ei jõua, kajastades seega pigem üldkaubanduse põhimõtteid. Seetõttu on nii kaupade sisse- kui väljaveo üldine tase varasemate perioodidega võrreldes kõrgem ja aegridade võrdlemisel tuleb seda eripära silmas pidada. Samuti pole Intrastati aruannete struktuurierinevuste tõttu tollideklaratsioonidega võrreldes enam piisava täpsusega võimalik eristada nn normaaleksporti ja -importi töötuskaupade sisse- ja väljaveost.

Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

	2000	2001	2002	2003					2004	
	Kokku	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I	II
Jooksevkonto	-5 093,4	-5 889,5	-11 882,9	-4 546,6	-3 450,5	-3 416,6	-5 149,4	-16 563,1	-3 676,9	-7 418,8
Kaubad ja teenused	-3 569,0	-3 623,7	-8 318,2	-3 325,3	-1 818,2	-1 950,7	-3 007,0	-10 101,1	-1 822,6	-4 914,7
Kaubad**	-13 143,6	-13 783,9	-17 995,6	-5 448,6	-5 058,9	-5 702,3	-5 641,1	-21 850,9	-4 627,6	-8 561,3
Kaupade eksport FOB	56 345,9	58 667,1	58 333,6	14 329,4	16 095,2	15 518,8	17 590,3	63 533,8	16 905,2	18 286,7
Kaupade import FOB	-69 489,5	-72 451,0	-76 329,2	-19 778,1	-21 154,1	-21 221,1	-23 231,4	-85 384,7	-21 532,8	-26 848,0
Teenused	9 574,6	10 160,2	9 677,4	2 123,4	3 240,7	3 751,6	2 634,1	11 749,9	2 805,0	3 646,7
Teenused: krediid	25 485,8	28 866,5	28 279,7	6 027,3	7 942,6	8 859,3	7 985,4	30 814,4	7 358,2	9 404,2
Teenused: deebet	-15 911,2	-18 706,3	-18 602,3	-3 903,9	-4 701,8	-5 107,6	-5 351,3	-19 064,6	-4 553,2	-5 757,5
Tulud	-3 483,4	-4 926,1	-5 423,1	-1 608,9	-1 886,9	-1 964,4	-2 476,5	-7 936,7	-2 201,3	-3 016,8
Tulud: krediid	2 008,0	2 994,7	3 339,3	617,2	966,3	1 099,3	703,2	3 385,9	625,3	878,0
Tulud: deebet	-5 491,4	-7 920,8	-8 762,4	-2 226,1	-2 853,2	-3 063,7	-3 179,7	-11 322,7	-2 826,5	-3 894,9
Ülekanded	1 959,0	2 660,3	1 858,4	387,5	254,6	498,5	334,1	1 474,7	346,9	512,7
Ülekanded: krediid	2 454,8	3 174,1	2 876,3	741,0	573,5	802,4	757,9	2 874,8	812,9	1 191,1
Ülekanded: deebet	-495,8	-513,8	-1 017,9	-353,4	-318,9	-303,9	-423,8	-1 400,1	-466,0	-678,4
Kapitali- ja finantskonto	7 273,2	4 863,1	12 739,6	5 230,2	3 389,8	3 611,3	6 748,5	18 979,7	3 119,3	7 337,8
Kapitalikonto	278,5	90,0	320,7	126,3	-6,3	257,8	171,2	549,0	27,7	154,8
Finantskonto	6 994,7	4 773,1	12 418,9	5 103,8	3 396,1	3 353,5	6 577,3	18 430,7	3 091,6	7 183,0
Otseinvesteeringud	5 601,4	5 901,3	2 611,8	4 322,2	2 186,0	2 622,5	1 301,6	10 432,2	1 651,7	2 726,4
Välismaal	-1 043,1	-3 528,3	-2 188,4	-274,3	-219,7	-959,7	-584,8	-2 038,5	-1 004,1	-838,1
Eestis	6 644,5	9 429,6	4 800,2	4 596,4	2 405,8	3 582,2	1 886,4	12 470,7	2 655,8	3 564,5
Portfelliinvesteeringud	1 435,0	-699,7	2 378,7	5 109,3	-4 477,9	-1 092,3	2 832,9	2 372,0	-712,4	5 580,2
Nõuded	153,1	-2 100,2	-3 182,9	189,7	-2 074,7	-1 623,9	-1 842,6	-5 351,6	-769,0	-211,5
Omandiväärtpaberid	53,3	236,5	9,1	-124,5	-263,4	-199,0	-442,0	-1 028,9	-441,7	-553,1
Võlaväärtpaberid	99,8	-2 336,7	-3 192,0	314,2	-1 811,4	-1 424,9	-1 400,6	-4 322,7	-327,3	341,6
Kohustused	1 281,9	1 400,5	5 561,6	4 919,6	-2 403,2	531,6	4 675,6	7 723,6	56,6	5 791,7
Omandiväärtpaberid	-538,8	568,4	912,2	109,6	680,2	544,8	151,9	1 486,5	68,4	386,8
Võlaväärtpaberid	1 820,7	832,1	4 649,4	4 810,0	-3 083,4	-13,2	4 523,7	6 237,1	-11,8	5 404,9
Muud investeeringud	-41,7	-428,5	7 428,4	-4 327,7	5 688,0	1 823,3	2 442,8	5 626,5	2 152,3	-1 123,6
Nõuded	-2 638,3	-3 716,7	695,1	-3 696,8	2 809,7	225,2	-1 235,3	-1 897,2	-1 676,3	-5 009,8
Pikaajaline kapital	-1 108,7	-322,7	-1 083,0	131,0	-154,6	84,8	-622,4	-561,3	-1 152,0	-1 854,0
Lühiajaline kapital	-1 529,6	-3 394,0	1 778,1	-3 827,7	2 964,2	140,5	-612,9	-1 335,9	-524,4	-3 155,8
Kohustused	2 596,6	3 288,2	6 733,3	-630,9	2 878,3	1 598,1	3 678,1	7 523,6	3 828,7	3 886,2
Pikaajaline kapital	-549,9	1 814,4	1 829,0	1 368,5	485,0	1 109,4	1 264,2	4 227,2	690,9	282,1
Lühiajaline kapital	3 146,5	1 473,8	4 904,3	-1 999,4	2 393,3	488,7	2 413,8	3 296,4	3 137,7	3 604,1
Vead ja täpsustused	90,7	296,2	70,1	49,2	-318,8	336,1	-170,9	-104,5	89,2	806,1
Üldbilanss	2 270,5	-730,2	926,8	732,7	-379,6	530,8	1 428,1	2 312,1	-468,4	725,1
Reservid	-2 270,5	730,2	-926,8	-732,7	379,6	-530,8	-1 428,1	-2 312,1	468,4	-725,1

* Vastavalt täiendava teabe laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

** Eesti ühinemisel Euroopa Liiduga 1. mail 2004 muutus põhjalikult kaupade liikumise arvestuse süsteem Eesti ja teiste liikmesriikide vahel, mistõttu väliskaubanduse aegread enne ja pärast liitumist ei ole otseselt võrreldavad.

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk SKT suhtes (%)

Teenuste osas olid Eesti peamisteks äripartneriteks ELi liikmesriigid: 2004. aasta II kvartalis osutati neile riikidele 67% teenustest ning osteti neilt 77%. Suurim positiivne saldo oli Eestil Soomega (1,7 miljardit krooni), suurim puudujääk aga Saksamaaga (0,3 miljardit krooni).

Tulude konto puudujääk saavutas 2004. aasta II kvartalis uue rekordi 3 miljardi krooni ehk 8,3%ga oodatava SKT suhtes, olles 60% võrra suurem kui eelmise aasta samal perioodil. Mitteresidentide poolt Eestisse paigutatud kapitalilt ja tööjõult teenitud tulu oli 3,9 miljardit krooni (deebet) ja residentide välismaale tehtud investeeringutelt teenitud tulu 0,9 miljardit krooni (kreedid). Mitteresidentide investeerimistulust hõlmas otseinvesteeringutulu 76%, millest omakorda maksti välja dividendidena 53% ja investeeriti uuesti 47%. Viimasel juhul reaalselt raha liikumist ei toimunud. Residentide investeerimistulust moodustas otseinvesteeringutulu ligi 40%.

Suurem osa residentide investeerimistulust pärines Lätist ja Leedust. Euroopa Liidu osakaal residentide investeerimistulust hõlmas 85%. Ligi 70% tulust teeniti finantsvahenduselt. Eestisse tehtud investeeringuult saadud tulust kuulus 95% ELi liikmesriikide investoritele (valdavalt Soome, Rootsi ja Suurbritannia). Siingi saadi enim tulu finantsvahendusest (40%), millele järgnesid töötlev tööstus, veonudus, laonudus ja side, hulgi- ja jaekaubandus ning elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus.

Ülekannete konto ülejääk suurenes enam kui kaks korda ja oli 0,5 miljardit krooni. Kasv toimus valdavalt ELi struktuurifondidest saadud ülekannete arvel.

KAPITALI- JA FINANTSKONTO positiivne saldo suurenes 2004. aasta I kvartaliga võrreldes üle kahe korra ning moodustas 7,3 miljardit krooni. Sellest ligi 40% andis otseinvesteeringute ning ülejäänu portfelliinvesteeringute sissevool. Muude investeeringute osas toimus netoväljavool.

Otseinvesteeringute netosissevool moodustas 2004. aasta II kvartalis 2,7 miljardit krooni, olles kolmandiku võrra suurem kui eelmisel perioodil. Mitteresidentide otseinvesteeringud Eestis kasvasid 3,6 ja residentide otseinvesteeringud välismaal 0,8 miljardi krooni võrra.

Kolmandik otseinvesteeringute sissevoolust olid aktsia(osa)kapitali investeeringud. Dividendide jaotamise tõttu jäi reinvesteeringut tulu tase eelmiste kvartalitega võrreldes väiksemaks. Suurimad investorid olid Skandinaaviast (Soome, Taani) ja Austriast. Euroopa Liidu osakaal otseinvesteeringute sissevoolus oli 71%. Enim investeeriti kinnisvara, rentimise ja äritegevuse sektorisse, tööstusse ja finantsvahendusse.

Residentide otseinvesteeringud välismaale vähenesid eelmise kvartaliga võrreldes 17%. Rekordiliselt suureks kujunesid investeeringud aktsia(osa)kapitali (1,5 miljardit krooni). Sarnaselt Eestis asuvate välisosalusega ettevõtetega jagati dividende ka välismaistes tütar(sidus)ettevõtetes, mistõttu reinvesteeringut tulu vähenes märkimisväärselt. Investeeriti peamiselt Läti, Soome ning Leetu. Euroopa Liidu osakaal oli 83%. Suurimad investeeringud tegid finantsvahenduse, hotellide ja restoranide ning tööstuse investorid.

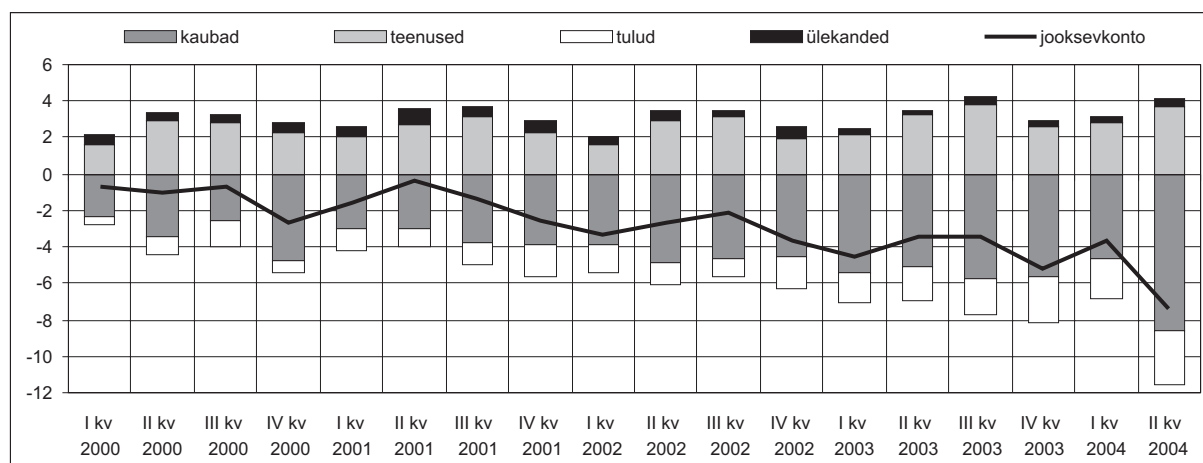
Finantskonto kapitali sissevoolu põhikanaliks olid **portfelliinvesteeringud**, mille netosissevool moodustas 5,6 miljardit krooni. Portfelliinvesteeringute nõuded suurenesid 0,2 ja kohustused 5,8 miljardi krooni võrra. Viimaste kasv toimus valdavalt krediidiastutuste poolt emiteeritud rahaturuinstrumentide arvel.

Muude investeeringute netoväljavool oli 1,1 miljardit krooni, kusjuures nõuded kasvasid 5 ja kohustused 3,9 miljardit krooni võrra. Muude investeeringute liikumine toimus peamiselt krediidiastutuste kaudu.

JOOKSEVKONTO

Kaubavarude soetamine enne Eesti ühinemist Euroopa Liiduga viis Eesti 2004. aasta II kvartali maksebilansi defitsiidi olulisele suurenemisele, mis moodustas 7,4 miljardit krooni ehk viimase nelja kvartali baasil 14,9% sisemajanduse kogutoodangu suhtes. Puudujäägi kasvule avaldas mõju ka välisinvestorite tulu Eestisse tehtud investeeringuult, mille netoväljavool oli 8,3% oodatava SKT suhtes (vt joonis 2). II kvartalis intensiivistusid laekumised Euroopa Liidu struktuurifondidest.

Nii jooksevkonto krediti- kui ka deebetkäibest hõivasid Euroopa Liidu riigid (EL-25) 77%. Viis olulisemat riiki Eesti välismajanduskäibes olid Soome, Rootsi, Läti, Saksamaa ja Venemaa, mille osa krediti käibes oli 60% ja deebetkäibes 58%. Suurima puudujäägiga oli Eesti jooksevkonto 2004. aasta II kvartalis Saksamaa ja Soomega, suurima ülejäägiga aga Briti Neitsisaarte, Norra ja USAga (vt tabel 2).

Joonis 2. Jooksevkonto struktuur (mld kr)

Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste lõikes (mln kr)

	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004
EL-25*	-565,8	-2 744,0	-7 166,8
Saksamaa	-1 412,1	-1 120,5	-2 331,7
Soome	200,5	282,1	-1 204,2
Poola	-432,1	-501,7	-674,1
Rootsi	-404,1	422,5	-534,8
Leedu	-35,9	-168,4	-490,8
EL-15	-341,9	-2 585,9	-5 697,7
SRÜ	-1 378,9	-1 282,0	-1 490,5
Venemaa	-579,9	-1 146,3	-949,3
Valgevene	-246,4	-205,8	-331,7
Ukraina	-555,1	86,5	-172,0
Ülejäänud riigid	-1 505,8	349,2	1 238,5
Briti Neitsisaared	519,8	545,2	695,8
Norra	524,4	350,8	507,9
USA	9,3	199,7	300,3
Jaapan	-173,8	-292,4	-212,4
Hiina	-131,2	-268,9	-201,2
Kokku	-3 450,5	-3 676,8	-7 418,8

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Kaubad

Maksebilansi kaubanduskonto oli 2004. aasta II kvartalis tavapärasest tunduvalt halvem, moodustades ligi 9 mld krooni suuruse puudujäägi (vt tabel 3). Kaupade väljavedu ulatus küll rekordilise 18 mld kroonini, kasvades I kvartaliga võrreldes 8% ja 2003. aasta II kvartaliga võrreldes 14%, kuid sissevedu suurenes nii eelmise kvartali kui ka aastataguse perioodi suhtes ligi veerandi võrra ja moodustas 27 mld krooni. Kaupade käibe taseme tõusu põhjustas ühelt poolt liitumine Euroopa Liiduga, mistõttu aprillikuine import ületas kõik senised rekordid, ja teiselt poolt senikehtinud aruandlussüsteemi muutus (üleminek Intrastat aruandlusele ühendusesisese kaubanduse deklareerimisel), mistõttu liitumiseelne ja -järgne väliskaubandusstatistika ei ole otseselt võrreldav (vt märkus lk 1).

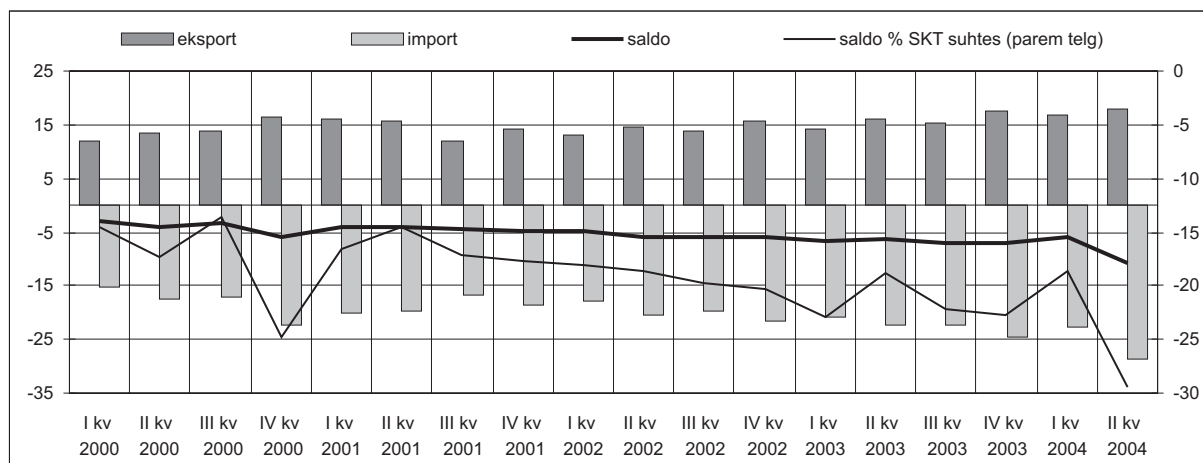
Kaupade väljavedu oli väliskaubandusstatistika² andmetel 18 ja sissevedu CIF-hindades 28,7 mld krooni (vt joonis 3). Väliskaubanduspuudujääk suurenes eelmise aasta II kvartaliga võrreldes 4,5 mld krooni võrra, ulatudes 10,7 mld kroonini.

Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljaveo dünaamika

	Kaubad – kredid			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2000	12 260,9	14,5	70,2	14 587,7	1,6	80,4	-2 326,8
II kv 2000	13 495,8	10,1	66,9	16 955,8	16,2	81,7	-3 460,0
III kv 2000	14 026,6	3,9	66,7	16 588,3	-2,2	79,7	-2 561,7
IV kv 2000	16 562,6	18,1	64,5	21 357,7	28,8	83,1	-4 795,1
2000 kokku	56 345,9	52,3	66,8	69 489,5	41,5	81,4	-13 143,6
I kv 2001	16 192,8	-2,2	73,6	19 233,9	-9,9	83,6	-3 041,1
II kv 2001	15 967,7	-1,4	68,5	18 994,9	-1,2	80,5	-3 027,2
III kv 2001	12 306,9	-22,9	60,8	16 093,5	-15,3	77,0	-3 786,6
IV kv 2001	14 199,7	15,4	64,6	18 128,7	12,6	76,7	-3 929,0
2001 kokku	58 667,1	4,1	67,0	72 451,0	4,3	79,5	-13 783,9
I kv 2002	13 156,1	-7,3	69,9	17 060,8	-5,9	81,0	-3 904,7
II kv 2002	14 766,6	12,2	64,8	19 587,5	14,8	79,5	-4 820,9
III kv 2002	14 238,5	-3,6	64,8	18 920,5	-3,4	80,4	-4 682,0
IV kv 2002	16 172,4	13,6	70,1	20 760,4	9,7	80,8	-4 588,0
2002 kokku	58 333,6	-0,6	67,3	76 329,2	5,4	80,4	-17 995,6
I kv 2003	14 329,4	-11,4	70,4	19 778,1	-4,7	83,5	-5 448,7
II kv 2003	16 095,2	12,3	67,0	21 154,1	7,0	81,8	-5 058,9
III kv 2003	15 518,8	-3,6	63,7	21 221,1	0,3	80,6	-5 702,3
IV kv 2003	17 590,3	13,3	68,8	23 231,4	9,5	81,3	-5 641,1
2003 kokku	63 533,7	8,9	67,3	85 384,7	11,9	81,7	-21 851,0
I kv 2004	16 905,2	-3,9	69,7	21 532,8	-7,3	82,5	-4 627,6
II kv 2004	18 286,7	8,2	66,0	26 848,0	24,7	82,3	-8 561,3

² Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga maksebilansi- ja majandusstatistikaosakonna poolt maksebilansi kaupade kontosse tehtud täiendusi (kapitalikaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jm). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi. Põhikaubandussüsteem, mida kasutati maksebilansi koostamisel enne ELiga liitumist, ei ole liitumishetkest alates samas mahus rakendatav, kuna Intrastati aruandlussüsteem ei võimalda vahet teha üld- ja põhikaubandusel. Seetõttu on tolli- või vaheladude mõju elimineeritud vaid kaubavahetusest kolmandate riikidega.

Terminid "eksport" ja "import" on liitumishetkest kasutatavad vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega, Intrastat-süsteemis kasutatakse mõisteid "lähetamine" ja "saabumine". Et järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesiseste kui ka -väliste riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud mõisteid "eksport" või "kaupade väljavedu" ning "import" või "kaupade sissevedu".

Joonis 3. Eesti väliskaubandus (mld kr)

Kaupade sissevedu suurenes 2003. aasta II kvartali suhtes 30%, kasv toimus kõigis peamistes kaubagrupidest (vt tabel 4). Suurimat mõju impordi kasvule avaldasid masinad ja seadmed, transpordivahendid, metallid, toidukaubad ja mineraalsed tooted. Masinate grupis toodi Eestisse peamiselt elektri- ja elektroonikatoodete osi ja detaile, mobiiltelefone, arvuteid ja teetöömasinaid. Transpordivahendite impordi kasvu tagasid liitumisootuses sisseveetud sõiduaudod ja nende osad, mille maht oli 2,7 mld krooni ja kasv võrdlusperioodi suhtes 78%. Metalltooted koosnesid peamiselt mitmesugustest terastoodetest, nii töötlemiseks kui ka vabaks ringluseks. Ka toidukaupade sissevedu peegeldas ilmekalt Euroopa Liiduga ühinemise ootusi: esikolmiku moodustasid tubakatooted (kasv 47%), kange ja lahja alkohol (ligi kolmekordne kasv) ja suhkur, mille sissevedu suurenes kolm ja pool korda. Nimetatud artiklid moodustasid toidukaupade kogusisseveost kolmandiku. Mineraalsete toodete põhiartikkel oli mootorikütus, mille sissevedu suurenes 58% ja mis hõlmas ligi 70% kogu kaubagrupist.

Tabel 4. Kaupade sissevedu peamiste kaubagrupid järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Toidukaubad	2 133,6	2 020,8	3 004,0	9,6	8,9	10,5	48,7	40,8
Mineraalsed tooted	1 156,9	1 265,7	1 908,2	5,2	5,6	6,6	50,8	64,9
Keemiakaubad	2 874,1	2 896,7	3 253,3	13,0	12,7	11,3	12,3	13,2
Garderoobikaubad	2 053,3	2 179,8	2 345,3	9,3	9,6	8,2	7,6	14,2
Puit, paber ja tooted	1 192,9	1 355,1	1 792,2	5,4	6,0	6,2	32,3	50,2
Metallid ja metalltooted	2 051,3	2 281,6	2 938,9	9,2	10,0	10,2	28,8	43,3
Masinad ja seadmed	5 826,7	6 418,1	7 234,0	26,3	28,2	25,2	12,7	24,2
Transpordivahendid	3 351,8	2 838,3	4 380,8	15,1	12,5	15,2	54,3	30,7
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	487,5	584,3	646,5	2,2	2,6	2,2	10,6	32,6
Muu	1 060,0	932,8	1 238,0	4,8	4,1	4,3	32,7	16,8
Kokku	22 188,1	22 773,2	28 741,2	100,0	100,0	100,0	26,2	29,5

Ka **kaupade väljavedu** kasvas kõikide põhigruppide loikes (vt tabel 5). Ekspordi kasvu mõjutas enim masinate-seadmete (elektroonikatööstuse toodang), transpordivahendite (sõiduaudod ja nende tarvikud), mööbli ja mööblidetailide ning kokkupandavate puitehitiste ekspordi suurenemine. Kaupade väljaveo analüüs näitas, et 13%-se kasvu üheks põhjuseks oli liitumisootuses sisseveetud kaupade eksport. Näiteks osa eelnevalt Soomest ja Saksamaalt sisseveetud sõiduaudodest suunati Lähti ja Leetu ning osa (peamiselt Leedust-Lätist) sisseveetud mootorikütusest tarniti Euroopa Liidu riikidesse. Lisaks eelnimetatutele olid suuremad ekspordiartiklid töötlemata ja vähetöödeldud puit, metallijätmed, raudkonstruktsioonid, tekstiilitööstuse toodang ning toiduainetest piima- ja kalatooted.

Tabel 5. Kaupade väljavedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Toidukaubad	1 153,8	1 159,1	1 349,6	7,2	6,9	7,5	16,4	17,0
Mineraalsed tooted	441,3	485,1	583,3	2,8	2,9	3,2	20,2	32,2
Keemiakaubad	1 196,9	1 251,6	1 360,1	7,5	7,4	7,5	8,7	13,6
Garderoobikaubad	1 942,0	2 059,6	2 011,2	12,2	12,2	11,2	-2,3	3,6
Puit, paber ja tooted	3 114,5	2 670,5	3 214,6	19,6	15,9	17,8	20,4	3,2
Metallid ja metalltooted	1 497,6	1 301,3	1 508,3	9,4	7,7	8,4	15,9	0,7
Masinad ja seadmed	3 638,1	4 814,7	4 297,4	22,8	28,6	23,8	-10,7	18,1
Transpordivahendid	776,9	901,8	1 153,9	4,9	5,4	6,4	28,0	48,5
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 565,0	1 626,6	1 848,0	9,8	9,7	10,3	13,6	18,1
Muu	601,8	568,1	696,4	3,8	3,4	3,9	22,6	15,7
Kokku	15 927,8	16 838,3	18 023,0	100,0	100,0	100,0	7,0	13,2

Väliskaubanduse puudujäägi kasvu aastataguse perioodiga võrreldes mõjutasid kõik kaubagrupid (vt tabel 6), vaid mööbli ja muude tööstuskaupade positiivne saldo suurenes veidi. Puidu ja puidutoodete grupi ülejääk vähenes ligi 500 mln krooni võrra, ülejäänud kaubagruppide negatiivsed saldod suurenesid tunduvalt. Enim mõjutasid kaubavahetuse puudujääki transpordivahendid ja masinad-seadmed kokku 6 mld krooni suuruse miinusega.

Tabel 6. Väliskaubandussaldo peamiste kaubagruppide järgi (mln kr)

	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004
Toidukaubad	-979,8	-861,7	-1 654,4
Mineraalsed tooted	-715,6	-780,6	-1 324,9
Keemiakaubad	-1 677,2	-1 645,1	-1 893,2
Garderoobikaubad	-111,3	-120,2	-334,1
Puit, paber ja tooted	1 921,6	1 315,4	1 422,4
Metallid ja metalltooted	-553,7	-980,3	-1 430,6
Masinad ja seadmed	-2 188,6	-1 603,4	-2 936,6
Transpordivahendid	-2 574,9	-1 936,5	-3 226,9
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 077,5	1 042,3	1 201,5
Muu	-458,2	-364,7	-541,6
Kokku	-6 260,3	-5 934,9	-10 718,2

Riikide ühenduste lõikes kasvas kaupade väljavedu nii Euroopa Liitu kui ka teistesse riikide ühendustesse (vt tabel 7). Ülekaalukalt on suurimaks partneriks kujunenud liitumisjärgne Euroopa Liit, kuhu kaupade lähetamine suurenes eelmise aasta II kvartaliga võrreldes 14% ja mis hõlmas analüüsiperioodil 82% kogueksportidist. Suurimad ekspordipartnerid olid endiselt Soome ja Rootsi. Kolmandale kohale tõusis üllatusena Läti, millele järgnesid Saksamaa ja Leedu. Viis suurimat partnerit hõlmasid kokku 75% kaupade väljaveost Euroopa Liitu ja 61% kogueksportidist. SRÜ riikide seas olid esireas Venemaa ja Ukraina, muude riikide hulgas Norra ja USA.

Kaupade sissevedu suurenes samuti kõikide ühenduste lõikes (vt tabel 8), eelkõige Euroopa Liidust. Partnerriikide esiviisik oli sama, mis ekspordi puhul, muutus vaid järjekord: Soome, Saksamaa, Rootsi, Leedu ja Läti. Venemaa hõlmas SRÜ riikide kogumahust 72%, järgnesid Ukraina ja Valgevene. Ülejäänud riikide seas domineerisid Hiina, USA, Jaapan, Hongkong, Šveits ja Norra.

Väliskaubandus oli puudujäägiga kõigi riikide ühenduste lõikes (vt tabel 9).

Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
EL-25*	13 011,4	14 114,3	14 796,9	81,7	83,8	82,1	4,8	13,7
Soome	4 145,2	4 212,8	4 366,1	26,0	25,0	24,2	3,6	5,3
Rootsi	2 474,2	3 011,2	2 830,1	15,5	17,9	15,7	-6,0	14,4
Saksamaa	1 449,0	1 570,3	1 491,4	9,1	9,3	8,3	-5,0	2,9
Läti	1 040,6	1 205,6	1 583,5	6,5	7,2	8,8	31,3	52,2
Leedu	578,4	557,5	764,6	3,6	3,3	4,2	37,1	32,2
EL-15	10 987,4	11 443,8	11 786,9	69,0	68,0	65,4	3,0	7,3
SRÜ	1 011,8	904,4	1 085,0	6,4	5,4	6,0	20,0	7,2
Venemaa	659,4	560,5	745,2	4,1	3,3	4,1	33,0	13,0
Ukraina	302,3	290,2	273,0	1,9	1,7	1,5	-5,9	-9,7
Ülejäänud riigid	1 904,5	1 819,7	2 141,0	12,0	10,8	11,9	17,7	12,4
USA	382,0	370,4	532,6	2,4	2,2	3,0	43,8	39,4
Norra	568,3	562,0	611,5	3,6	3,3	3,4	8,8	7,6
Kokku	15 927,8	16 838,3	18 023,0	100,0	100,0	100,0	7,0	13,2

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi¹

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
EL-25*	17 202,0	17 164,0	22 767,2	77,5	75,4	79,2	32,6	32,4
Soome	4 951,4	4 646,8	6 360,7	22,3	20,4	22,1	36,9	28,5
Rootsi	2 287,9	2 281,7	2 690,7	10,3	10,0	9,4	17,9	17,6
Saksamaa	2 782,3	2 909,3	3 635,3	12,5	12,8	12,6	25,0	30,7
Läti	1 022,0	1 082,5	1 378,1	4,6	4,8	4,8	27,3	34,8
Leedu	904,1	932,4	2 190,5	4,1	4,1	7,6	134,9	142,3
EL-15	14 200,3	13 860,9	17 605,9	64,0	60,9	61,3	27,0	24,0
SRÜ	2 786,6	3 046,9	3 258,0	12,6	13,4	11,3	6,9	16,9
Venemaa	1 613,6	2 368,5	2 337,7	7,3	10,4	8,1	-1,3	44,9
Ukraina	889,5	390,7	464,9	4,0	1,7	1,6	19,0	-47,7
Ülejäänud riigid	2 199,5	2 562,3	2 716,0	9,9	11,3	9,4	6,0	23,5
USA	352,6	355,7	429,8	1,6	1,6	1,5	20,8	21,9
Norra	190,8	232,6	203,8	0,9	1,0	0,7	-12,4	6,8
Kokku	22 188,1	22 773,2	28 741,2	100,0	100,0	100,0	26,2	29,5

¹ Analüüsitud lähteriigi järgi.

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Tabel 9. Väliskaubandussaldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004
EL-25*	-4 190,6	-3 049,7	-7 970,3
Soome	-806,2	-434,0	-1 994,6
Rootsi	186,3	729,5	139,4
Saksamaa	-1 333,3	-1 339,0	-2 143,9
Läti	18,6	123,1	205,4
Leedu	-325,7	-374,9	-1 425,9
EL-15	-3 212,9	-2 417,1	-5 819,0
SRÜ	-1 774,8	-2 142,5	-2 173,0
Venemaa	-954,2	-1 808,0	-1 592,5
Ukraina	-587,2	-100,5	-191,9
Ülejäänud riigid	-295,0	-742,6	-575,0
USA	29,4	14,7	102,8
Norra	377,5	329,4	407,7
Kokku	-6 260,3	-5 934,9	-10 718,2

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

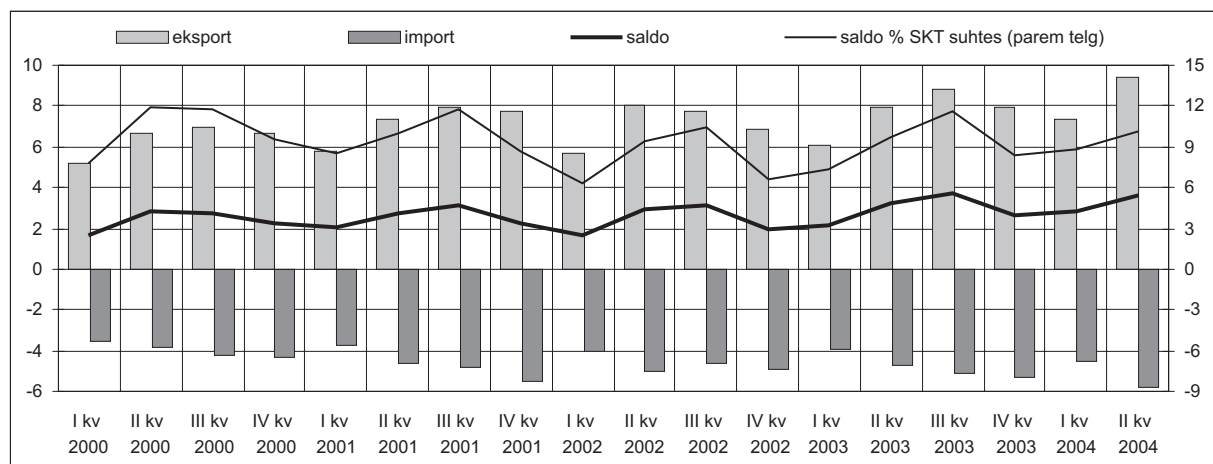

Teenused

2004. aasta II kvartalis oli teenuste konto ülejääk 3,6 miljardit krooni, suurenedes aastaga 13% (vt tabel 10). Teenuste konto positiivne saldo tasakaalustas väliskaubanduse puudujääki 43% ulatuses. Teenuste konto saldo suhe SKTsse on aga jäänud eelmiste aastate tasemele (vt joonis 4).

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste käibes kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste käibes kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2000	5 195,3	-8,6	29,8	3 554,2	-7,5	19,6	1 641,1	-10,7
II kv 2000	6 666,1	28,3	33,1	3 793,4	6,7	18,3	2 872,7	75,0
III kv 2000	7 004,7	5,1	33,3	4 225,8	11,4	20,3	2 778,9	-3,3
IV kv 2000	6 619,7	-5,5	28,6	4 337,8	2,7	16,9	2 281,9	-17,9
2000 kokku	25 485,8	16,1	31,1	15 911,2	16,9	18,6	9 574,6	14,8
I kv 2001	5 802,1	-12,4	26,4	3 784,8	-12,7	16,4	2 017,3	-11,6
II kv 2001	7 351,0	26,7	31,5	4 611,1	21,8	19,5	2 739,9	35,8
III kv 2001	7 925,7	7,8	39,2	4 807,8	4,3	23,0	3 117,9	13,8
IV kv 2001	7 787,7	-1,7	35,4	5 502,6	14,5	23,3	2 285,1	-26,7
2001 kokku	28 866,5	13,3	33,0	18 706,3	17,6	20,5	10 160,2	6,1
I kv 2002	5 653,4	-27,4	30,1	3 997,7	-27,3	19,0	1 655,7	-27,5
II kv 2002	8 004,7	41,6	35,2	5 043,7	26,2	20,5	2 961,0	78,8
III kv 2002	7 730,1	-3,4	35,2	4 622,9	-8,3	19,6	3 107,2	4,9
IV kv 2002	6 891,5	-10,8	29,9	4 938,0	6,8	19,2	1 953,5	-37,1
2002 kokku	28 279,7	-2,0	32,7	18 602,3	-0,6	19,6	9 677,4	-4,8
I kv 2003	6 027,3	-12,5	29,6	3 903,9	-20,9	16,5	2 123,4	8,7
II kv 2003	7 942,6	31,8	33,0	4 701,8	20,4	18,2	3 240,7	52,6
III kv 2003	8 859,3	11,5	36,3	5 107,6	8,6	19,4	3 751,6	15,8
IV kv 2003	7 985,4	-9,9	31,2	5 351,3	4,8	18,7	2 634,1	-29,8
2003 kokku	30 814,4	9,0	32,7	19 064,6	2,5	18,3	11 749,9	21,4
I kv 2004	7 358,2	-2,0	30,3	4 553,2	-4,2	17,5	2 805,0	1,5
II kv 2004	9 404,2	27,8	34,0	5 757,5	26,4	17,7	3 646,7	30,0

Joonis 4. Teenuste konto dünaamika (mld kr)

Teenuste konto ülejäägi kasvu mõjutasid põhiliselt reisi- ja äriteenused: reisiteenuste ülejääk suurenes ligi 60%ni, eelmise aasta samas perioodis defitsiidis olnud äriteenuste konto saldo muutus aga positiivseks. Samas kahanes teenuste ühe olulisema allkonto – veoteenuste – positiivne saldo aastaga veerandi võrra (vt tabel 11).

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Veoteenused	1 719,7	1 598,9	1 310,0	53,0	57,0	35,9	-18,1	-23,8
Reisiteenused	1 633,5	716,4	2 096,5	50,4	25,5	57,5	192,6	28,3
Ehitusteenused	-121,2	-11,1	-123,7	-3,7	-0,4	-3,4	1 014,4	2,1
Äriteenused	-9,5	468,2	347,6	-0,3	16,7	9,6	-25,8	-3 758,9
Valitsusteenused	55,3	49,7	43,8	1,7	1,8	1,2	-11,9	-20,8
Muud	-37,1	-17,1	-27,5	-1,1	-0,6	-0,8	60,8	-25,9
Teenused kokku	3 240,7	2 805,0	3 646,7	100,0	100,0	100,0	30,0	12,5

Teenuste eksport oli II kvartalis 9,4 miljardit krooni, suurenedes aastaga 18%. Teenuste ekspordi struktuur muutus eelmise aastaga võrreldes vähe: olulisematest teenuseliikidest kasvas keskmisest aeglasemalt veoteenuste eksport, kiiremini aga äri- ja ehitusteenuste eksport (vt tabel 12).

Eesti ühinemine Euroopa Liiduga on teenuste ekspordile soodsalt mõjunud: teenuste osutamine vanadele liikmesriikidele on aastaga kasvanud kiiremini kui teenuste eksport kokku (vt tabel 13). Ennaktempos suurenes teenuste eksport Soome, Suurbritanniasse ja Rootsi.

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Veoteenused	3 406,9	3 400,0	3 724,7	42,9	46,2	39,6	9,6	9,3
kaubavedu	1 632,9	1 957,4	2 231,9	20,5	26,6	23,7	14,0	36,7
reisijatevedu	798,9	564,6	645,9	10,1	7,7	6,9	14,4	-19,2
muud veoteenused	975,0	878,0	847,0	12,3	11,9	9,0	-3,5	-13,1
Reisiteenused	2 854,4	1 781,4	3 373,7	35,9	24,2	35,9	89,4	18,2
Ehitusteenused	172,0	142,0	226,1	2,2	1,9	2,4	59,2	31,5
Äriteenused	1 070,8	1 528,6	1 502,1	13,5	20,8	16,0	-1,7	40,3
Valitsusteenused	117,4	124,9	116,2	1,5	1,7	1,2	-7,0	-1,0
Muud	321,1	381,3	461,4	4,0	5,2	4,9	21,0	43,7
Teenused kokku	7 942,6	7 358,2	9 404,2	100,0	100,0	100,0	27,8	18,4

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
EL-25*	5 388,9	4 696,8	6 249,9	67,8	63,8	66,5	33,1	16,0
Soome	2 497,8	2 108,6	2 820,9	31,4	28,7	30,0	33,8	12,9
Rootsi	514,3	424,1	683,3	6,5	5,8	7,3	61,1	32,9
Suurbritannia	359,5	455,7	634,0	4,5	6,2	6,7	39,1	76,4
Saksamaa	369,2	444,5	490,0	4,6	6,0	5,2	10,2	32,7
Läti	576,8	257,9	452,7	7,3	3,5	4,8	75,5	-21,5
EL-15	4 309,2	3 990,2	5 300,9	54,3	54,2	56,4	32,8	23,0
SRÜ	857,0	977,3	1 051,0	10,8	13,3	11,2	7,5	22,6
Venemaa	786,6	901,9	953,0	9,9	12,3	10,1	5,7	21,2
Ukraina	54,7	44,9	63,1	0,7	0,6	0,7	40,5	15,4
Ülejäänud riigid	1 696,7	1 684,1	2 103,3	21,4	22,9	22,3	24,9	24,0
<i>offshore</i> piirkonnad	597,7	750,2	906,5	7,5	10,2	9,6	20,8	51,7
USA	339,9	393,0	380,1	4,3	5,3	4,0	-3,3	11,8
Šveits	324,2	303,0	360,0	4,1	4,1	3,8	18,8	11,0
Teenuste eksport kokku	7 942,6	7 358,2	9 404,2	100,0	100,0	100,0	27,8	18,4

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Teenuste import oli II kvartalis 5,8 miljardit krooni ja kasvas eelmise aastaga võrreldes ekspordist kiiremini (23%). 2004. aasta II kvartali rekordiline kaubaimporti kasv tingis ka veoteenuste impordi olulise suurenemise. Ülejäänud teenuseliikide impordi kasv oli märksa aeglasem (vt tabel 14).

Euroopa Liiduga ühinemine ei mõjutanud oluliselt teenuste impordi struktuuri (vt tabel 15), muutus vaid üksikute riikide osatähtsus ELi sees: suurenes Saksamaa ja vähenes Rootsi osakaal. ELi välistest suurematest riikidest kasvas teenuste koguimportis vaid Venemaa ja USA osatähtsus (vastavalt 11% ja 4%ni).

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Veoteenused	1 687,2	1 801,1	2 414,7	35,9	39,6	41,9	34,1	43,1
kaubavedu	998,1	1 181,7	1 614,6	21,2	26,0	28,0	36,6	61,8
reisijatevedu	327,2	222,0	303,7	7,0	4,9	5,3	36,8	-7,2
muud veoteenused	361,9	397,4	496,4	7,7	8,7	8,6	24,9	37,2
Reisiteenused	1 220,9	1 065,0	1 277,2	26,0	23,4	22,2	19,9	4,6
Ehitusteenused	293,2	153,1	349,8	6,2	3,4	6,1	128,5	19,3
Äriteenused	1 080,2	1 060,4	1 154,5	23,0	23,3	20,1	8,9	6,9
Valitsusteenused	62,1	75,2	72,4	1,3	1,7	1,3	-3,7	16,6
Muud	358,2	398,4	488,9	7,6	8,6	8,4	22,7	36,5
Teenused kokku	4 701,8	4 553,2	5 757,5	100,0	100,0	100,0	26,4	22,5

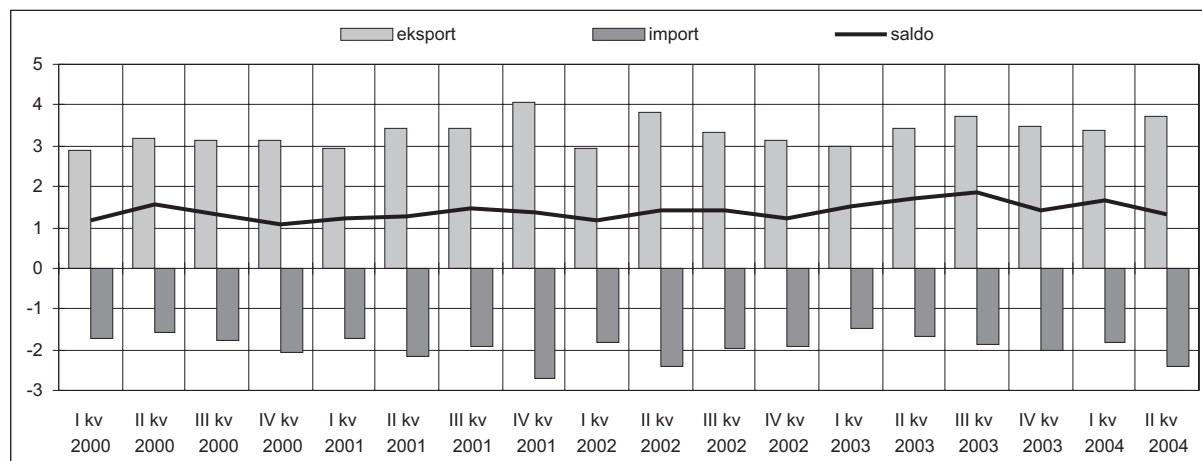
Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
EL-25*	3 633,5	3 559,4	4 411,1	77,2	78,2	76,6	23,9	21,4
Soome	1 163,1	900,8	1 148,7	24,7	19,8	20,0	27,5	-1,2
Saksamaa	362,3	411,2	775,9	7,7	9,0	13,5	88,7	114,2
Rootsi	386,7	307,0	438,8	8,2	6,7	7,6	42,9	13,5
Suurbritannia	215,0	325,4	245,9	4,6	7,1	4,3	-24,4	14,4
Küpros	202,8	149,3	209,0	4,3	3,3	3,6	40,0	3,1
EL-15	2 921,2	2 892,5	3 570,6	62,1	63,5	62,0	23,4	22,2
SRÜ	510,3	456,1	712,1	10,9	10,0	12,4	56,1	39,5
Venemaa	388,3	384,4	613,8	8,3	8,4	10,7	59,7	58,1
Ukraina	66,8	37,8	56,0	1,4	0,8	1,0	48,1	-16,2
Ülejäänud riigid	558,0	537,7	634,3	11,9	11,8	11,0	18,0	13,7
USA	168,1	172,7	230,8	3,6	3,8	4,0	33,6	37,3
Norra	58,4	61,1	78,0	1,2	1,3	1,4	27,7	33,6
Hiina	23,5	26,5	42,4	0,5	0,6	0,7	60,0	80,4
Teenuste import kokku	4 701,8	4 553,2	5 757,5	100,0	100,0	100,0	26,4	22,5

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Veoteenuste ülejäägi vähenemisele (aastaga 21%) avaldas mõju maksuvaba kaubanduse kadumine transpordivahenditel (eelkõige meretranspordivahenditel) Euroopa Liiduga ühinemisel. Veoteenuste eksport kasvas 2003. aasta II kvartaliga võrreldes 9% ja import 43% (vt joonis 5).

Aastaga kasvas kõige kiiremini kaubavedude eksport (37%; vt tabel 12) eelkõige raudtee- ja maanteetranspordisektoris (vastavalt 34% ja 32%). Enim avaldasid kasvule mõju naftasaaduste transiitveod. Reisijatevedu ja muud veoteenused vähenesid samas üle 20%. Veoteenuseid osutati peamiselt Euroopa Liidu riikidele (57%; vt tabel 16) eesotsas Soomega (18%). SRÜ riikidest oli eksport suunatud põhiliselt Venemaale (11%). Ülejäänud riikide puhul eksporditi teenust peamiselt madala maksumääraga riikidesse (18%).

Joonis 5. Veeteenuste konto (mld kr)

Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2004. aasta II kvartalis

	Veeteenuste eksport				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2004 / II kv 2003		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2004 / II kv 2003
EL-25*	2 101,7	56,4	10,2	EL-25*	-1 755,3	72,7	34,4
Soome	684,1	18,4	-16,9	Soome	-494,6	20,5	41,3
Suurbritannia	359,0	9,6	98,3	Saksamaa	-302,1	12,5	82,1
Rootsi	286,8	7,7	15,7	Rootsi	-160,1	6,6	15,4
Saksamaa	252,9	6,8	27,2	Suurbritannia	-102,4	4,2	1,4
Holland	133,1	3,6	24,9	Leedu	-95,1	3,9	93,7
EL-15	1 923,1	51,6	10,1	EL-15	-1 452,0	60,1	32,0
SRÜ	423,3	11,4	10,8	SRÜ	-350,1	14,5	151,7
Venemaa	392,9	10,5	7,8	Venemaa	-291,9	12,1	299,9
Ukraina	26,0	0,7	83,1	Valgevene	-29,0	1,2	1,4
Ülejäänud riigid	1 199,7	32,2	7,3	Ülejäänud riigid	-309,3	12,8	27,5
<i>offshore</i> piirkonnad	686,3	18,4	27,6	USA	-102,8	-4,3	69,4
Šveits	267,9	7,2	-1,7	Hiina	-37,6	-1,6	114,9
USA	166,1	4,5	-16,0	Norra	-35,9	-1,5	11,5
Veeteenuste eksport kokku	3 724,7	100,0	9,3	Veeteenuste import kokku	-2 414,7	100,0	43,1

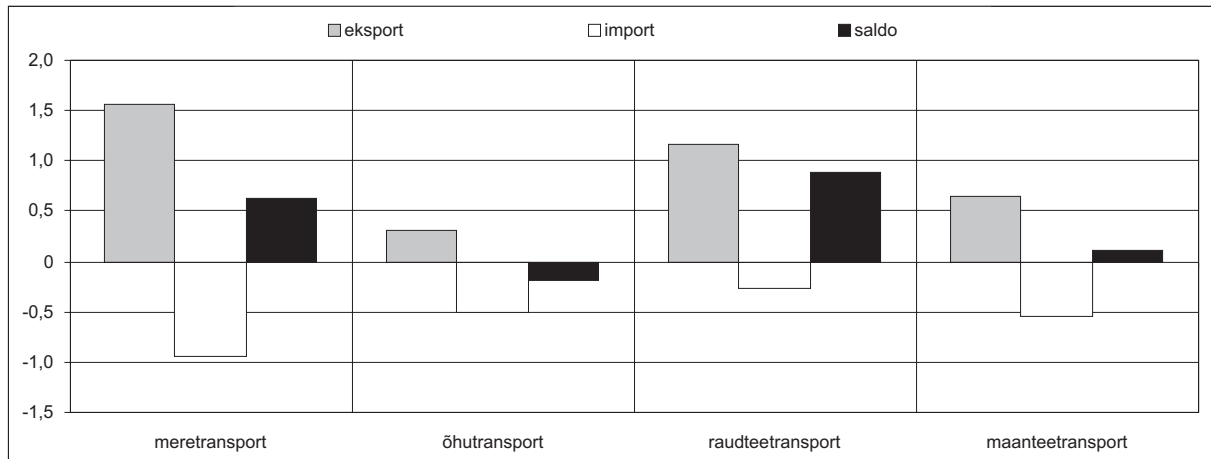
* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Veeteenuste import kasvas eelmise aasta II kvartaliga võrreldes põhiliselt kaubavedude kiirema kasvutempo tõttu (62%; vt tabel 14) peamiselt raudtee- ja maanteetranspordisektoris. Veeteenuste impordipartneriteks olid 73% ulatuses Euroopa Liidu riigid eesotsas Soomega (21%; vt tabel 16). Kiiremini kasvas aastaga SRÜ osatähtsus impordipartnerina, sest jätkuvalt suurenes Venemaa naftaeksport.

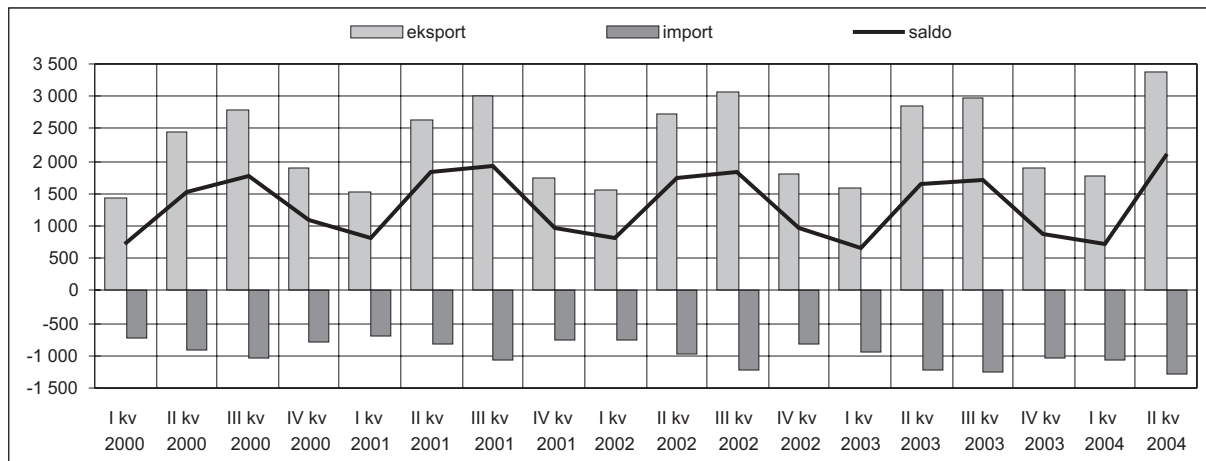
Nii veeteenuste ekspordis kui ka impordis oli 2004. aasta II kvartalis meretranspordi osatähtsus endiselt kõige suurem (vt joonis 6).

Reisiteenuste eksport on pärast ELiga liitumist kiiresti kasvanud (18% eelmise aastaga võrreldes; vt joonis 7). Suurenenud on nii Eestit külastanud turistide arv kui ka reise kestus. Seda näitajat mõjutasid ka juunis Riias toimunud ESTO päevad, mille tõttu suurenes kodumaad külastanud väliseestlaste hulk. Suurenes ka Tallinna külastanud kruisireisijate arv. Tollieeskirjade muutumine ELiga ühinemisel tõi kaasa soomlaste ja rootslaste suurenenud kulutused Eestist ostetud kaupadele (vt tabel 17).

Reisiteenuste import kasvas aastaga 5%. Sama suur oli impordi kasv ELi, muudest maadest said uuteks populaarseteks sihtriikideks USA ja Egiptus (vt tabel 17).

Joonis 6. Veeteenuste struktuur 2004. aasta II kvartalis transpordiliigi järgi (mld kr)

Joonis 7. Reisiteenuste konto (mln kr)

Tabel 17. Reisiteenused riikide ühenduste järgi 2004. aasta II kvartalis

	Reisiteenuste eksport				Reisiteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2004/ II kv 2003		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2004/ II kv 2003
EL-25*	2 771,4	82,1	18,1	EL-25*	-921,5	72,2	4,6
Soome	1 663,4	49,3	26,5	Saksamaa	-196,3	15,4	-4,6
Rootsi	276,2	8,2	56,5	Soome	-167,4	13,1	17,9
Saksamaa	271,8	8,1	-22,9	Suurbritannia	-141,6	11,1	26,1
Suurbritannia	111,8	3,3	26,0	Rootsi	-76,6	6,0	3,2
EL-15	2 284,8	67,7	28,8	EL-15	-759,2	59,4	2,9
SRÜ	348,9	10,3	15,3	SRÜ	-193,3	15,1	-12,0
Venemaa	337,2	10,0	16,7	Venemaa	-188,5	14,8	1,4
Ülejäänud riigid	253,4	7,5	23,4	Ülejäänud riigid	-162,4	12,7	34,8
Norra	68,2	2,0	17,5	USA	-61,8	4,8	85,8
USA	20,9	0,6	136,4	Egiptus	-22,4	1,8	94,2
Jaapan	13,8	0,4	73,1	Norra	-13,1	1,0	571,0
Teenuste eksport kokku	3 373,7	100,0	18,2	Teenuste import kokku	-1 277,2	100,0	4,6

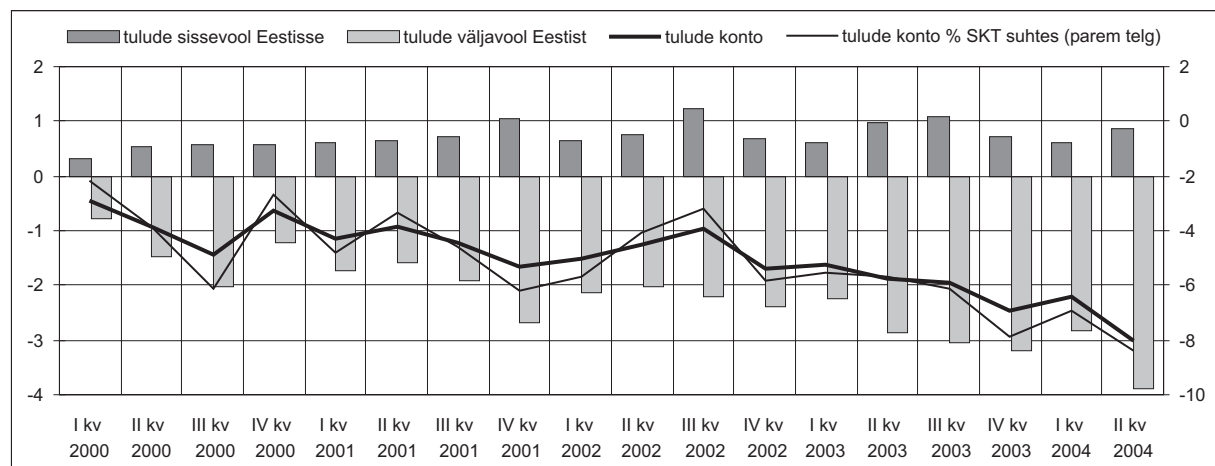
* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Tulud

Tulude konto puudujääk oli rekordiline ja moodustas 2004. aasta II kvartalis 3 miljardit krooni (vt tabel 18 ja joonis 8), kasvades aastaga 60%. Suhtena SKTsse oli tulude netoväljavool 8,3%. Viimaste kvartalite jooksul on investeerimistulude struktuuris oluliselt kasvanud reinvesteeritud tulude osatähtsus (mille puhul reaalset rahaliikumist ei toimu). II kvartalis moodustus reinvesteeritud tulu negatiivne saldo (-1,9 mld krooni; vt tabel 19).

Tabel 18. Tulude dünaamika

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2000	324,1	-8,6	783,7	-7,5	-459,6	-10,7
II kv 2000	539,4	66,4	1 470,3	87,6	-930,9	102,5
III kv 2000	570,6	5,8	2 016,6	37,2	-1 446,0	55,3
IV kv 2000	573,9	0,6	1 220,8	-39,5	-646,9	-55,3
2000 kokku	2 008,0	16,1	5 491,4	16,9	-3 483,4	14,8
I kv 2001	594,6	3,6	1 731,4	41,8	-1 136,8	75,7
II kv 2001	657,3	10,5	1 573,2	-9,1	-915,9	-19,4
III kv 2001	707,6	7,7	1 930,6	22,7	-1 223,0	33,5
IV kv 2001	1 035,2	46,3	2 685,6	39,1	-1 650,4	34,9
2001 kokku	2 994,7	49,1	7 920,8	44,2	-4 926,1	41,4
I kv 2002	638,8	-38,3	2 142,8	-20,2	-1 504,0	-8,9
II kv 2002	763,1	19,5	2 033,8	-5,1	-1 270,7	-15,5
III kv 2002	1 239,5	62,4	2 190,6	7,7	-951,1	-25,2
IV kv 2002	697,9	-43,7	2 395,2	9,3	-1 697,3	78,5
2002 kokku	3 339,3	11,5	8 762,4	10,6	-5 423,1	10,1
I kv 2003	617,2	-11,6	2 226,1	-7,1	-1 608,9	-5,2
II kv 2003	966,3	56,6	2 853,2	28,2	-1 886,9	17,3
III kv 2003	1 099,3	13,8	3 063,7	7,4	-1 964,4	4,1
IV kv 2003	703,2	-36,0	3 179,7	3,8	-2 476,5	26,1
2003 kokku	3 386,0	1,4	11 322,7	29,2	-7 936,7	46,3
I kv 2004	625,3	-11,1	2 826,5	-11,1	-2 201,2	-11,1
II kv 2004	878,0	24,9	3 894,9	22,5	-3 016,9	21,8

Joonis 8. Tulude konto (mld kr)

Tabel 19. Tulude saldo struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Tulu otseinvesteeringutelt	-1 584,7	-2 178,0	-2 695,8	84,0	98,9	89,4	23,8	70,1
tulu põhikapitalilt	-1 530,6	-2 093,9	-2 615,3	81,1	95,1	86,7	24,9	70,9
reinvesteeritud tulu	-491,2	-1 862,3	-1 854,3	26,0	84,6	61,5	-0,4	277,5
dividendid	-1 039,3	-231,6	-761,0	55,1	10,5	25,2	228,6	-26,8
tulu võlgadelt (intressid)	-54,2	-84,2	-80,5	2,9	3,8	2,7	-4,4	48,5
Tulu portfelliinvesteeringutelt	-304,0	-7,4	-338,9	16,1	0,3	11,2	4 479,7	11,5
Tulu muudelt investeeringutelt	-88,5	-155,3	-164,9	4,7	7,1	5,5	6,2	86,3
Muud tulud	90,4	139,4	182,2	-4,8	-6,3	-6,0	30,7	101,5
Tulude konto kokku	-1 886,9	-2 201,3	-3 016,8	100,0	100,0	100,0	37,0	59,9

Tulude sissevool kahanes aastaga 9% (vt tabel 20). Seda põhjustas dividendimaksete kahekordistumine ja selle tagajärjel Eesti osalusega välisettevõtte firmaväärtuse kahanemine. Reaalset raha tuli tuluna Eestisse II kvartalis 69% rohkem kui eelmise aastal samal perioodil.

Tulude sissevoolus geograafilise jaotuse järgi (vt tabel 21) olid suurima osatähtsusega Euroopa Liidu riigid 85%ga, sh vanade liikmesriigide osakaal oli 43% ja liitunud riikidel 42% (põhiliselt Läti ja Leedu). Tegevusvaldkondadest olid tulude sissevoolus ülekaalus finantsvahenduse ja avaliku sektori investorid (vastavalt 66% ja 11%; vt joonis 9).

Tabel 20. Tulude sissevool Eestisse

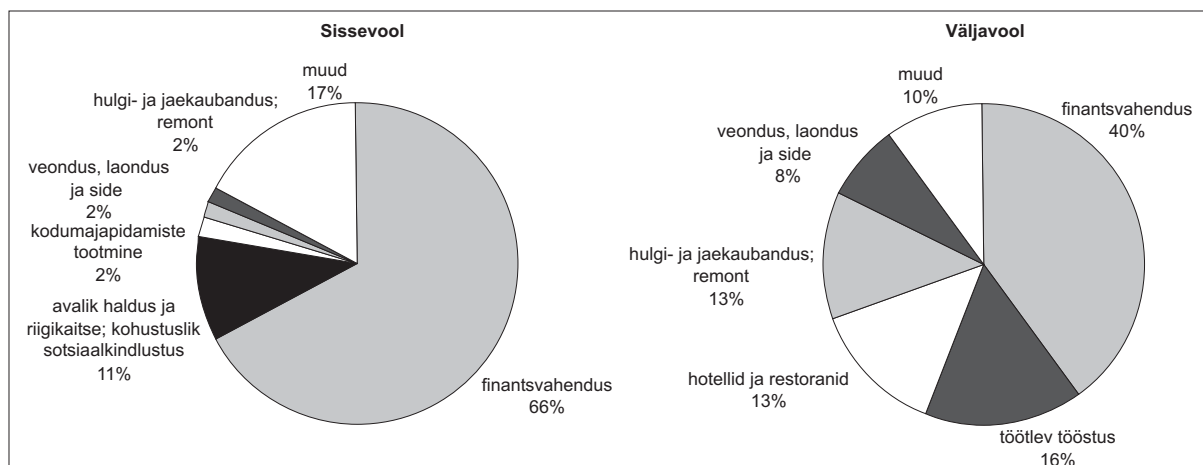
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Tulu otseinvesteeringutelt	535,4	115,3	259,7	55,4	18,4	29,6	125,2	-51,5
tulu põhikapitalilt	498,2	88,6	222,8	51,6	14,2	25,4	151,5	-55,3
reinvesteeritud tulu	134,2	59,9	-524,5	13,9	9,6	-59,7	-975,6	-490,8
dividendid	364,1	28,7	747,3	37,7	4,6	85,1	2 503,8	105,2
tulu võlgadelt (intressid)	37,2	26,8	36,9	3,8	4,3	4,2	37,7	-0,8
Tulu portfelliinvesteeringutelt	139,7	218,8	245,1	14,5	35,0	27,9	12,0	75,4
Tulu muudelt investeeringutelt	188,2	124,6	164,9	19,5	19,9	18,8	32,3	-12,4
Muud tulud	103,0	166,5	208,4	10,7	26,6	23,7	25,2	102,3
Tulude sissevool kokku	966,3	625,3	878,0	100,0	100,0	100,0	40,4	-9,1

Tabel 21. Tulud riikide ühenduste järgi 2004. aasta II kvartalis

	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2004/II kv 2003		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2004/II kv 2003
EL-25*	746,5	85,0	-18,7	EL-25*	-3 681,2	94,5	63,9
Läti	286,4	32,6	-44,7	Soome	-1 379,6	35,4	101,0
Soome	120,2	13,7	69,9	Rootsi	-1 091,2	28,0	28,7
Rootsi	75,3	8,6	97,3	Suurbritannia	-384,1	9,9	13,5
Saksamaa	65,4	7,5	140,5	Saksamaa	-286,2	7,3	42,9
EL-15	376,5	42,9	88,2	EL-15	-3 487,4	89,5	58,0
SRÜ	44,6	5,1	224,1	SRÜ	-79,8	2,0	-44,6
Venemaa	33,4	3,8	666,6	Venemaa	-61,3	1,6	-56,8
Ukraina	10,6	1,2	8,9	Ukraina	-18,7	0,5	804,0
Ülejäänud riigid	87,0	9,9	150,5	Ülejäänud riigid	-133,9	3,4	-70,8
USA	43,6	5,0	634,0	USA	-85,4	2,2	138,3
offshore piirkonnad	29,1	3,3	214,2	offshore piirkonnad	113,5	-2,9	-196,5
Tulude sissevool kokku	878,0	100,0	-9,1	Tulude väljavool kokku	-3 894,9	100,0	36,5

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Joonis 9. Tulude sisse- ja väljavool tegevusalati 2004. aasta II kvartalis

Tulude väljavool kasvas aastaga 37% ja oli II kvartalis 3,9 miljardit krooni (vt tabel 22). Kõige kiiremini kasvas eelmise aasta sama perioodiga võrreldes reinvesteeritud tulu (2,1 korda). Reinvesteeritud tulu arvestamata suurenes reaalse raha väljavool Eestisse tehtud investeeringutelt 15%. Tulude väljavool toimus valdavalt Euroopa Liidu riikidesse (95%), sh vanadesse liikmesriikidesse 90% (põhiliselt Soome ja Rootsi; vt tabel 21).

Tabel 22. Tulude väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004/ I kv 2004	II kv 2004/ II kv 2003
Tulu otseinvesteeringutelt	-2 120,1	-2 293,4	-2 955,5	74,3	81,1	75,9	28,9	39,4
tulu põhikapitalilt	-2 028,8	-2 182,4	-2 838,1	71,1	77,2	72,9	30,0	39,9
reinvesteeritud tulu	-625,4	-1 922,1	-1 329,8	21,9	68,0	34,1	-30,8	112,6
dividendid	-1 403,4	-260,3	-1 508,3	49,2	9,2	38,7	479,4	7,5
tulu võlgadelt (intressid)	-91,3	-111,0	-117,4	3,2	3,9	3,0	5,8	28,6
Tulu portfelliinvesteeringutelt	-443,7	-226,2	-584,0	15,6	8,0	15,0	158,2	31,6
Tulu muudelt investeeringutelt	-276,7	-279,9	-329,2	9,7	9,9	8,5	17,6	19,0
Muud tulud	-12,7	-27,1	-26,2	0,4	1,0	0,7	-3,3	106,3
Tulude väljavool kokku	-2 853,2	-2 826,5	-3 894,9	100,0	100,0	100,0	37,8	36,5

Tegevusalade järgi (vt joonis 9) said välisinvestorid Eestisse tehtud investeeringutelt enim tulu finantsvahenduses (40%) ning töötlevas tööstuses (16%). Neile järgnesid hotellide ja restoranide ning hulgi- ja jaekaubanduse sektor (mõlemad 13%).

Jooksev- ja kapitaliülekanDED³

Jooksevülekannete konto positiivne saldo oli 2004. aasta II kvartalis 0,5 mld krooni, suurenedes eelmise aasta II kvartaliga võrreldes kaks korda (vt tabel 23). Jooksevülekannete sissevool ulatus 1,2 mld kroonini, millest valitsemissektorile laekunud summad moodustasid 63% ja koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu struktuurifondide eraldistest ning pensioni- ja muudest maksetest. EraülekanDED

³ Kuigi kapitaliülekanDED kuuluvad IMFi metoodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekannetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanneteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu Rahandus- ja Põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

jagunesid Euroopa Liidu ja muude riikide (USA, Kanada) vahel. Jooksevülekannete väljavoolust hõlmasid üle poole valitsusülekanded (käibemaksu tagastamine) Soome ja USAsse. Eraülekandeid tehti samuti peamiselt Euroopa Liidu suunas.

Kapitaliülekannete saldo oli 155 mln krooni ulatuses positiivne. Eestisse tehtud kapitaliülekanded koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest valitsemissektorile mitmesuguste infrastruktuuriobjektide ehitamiseks.

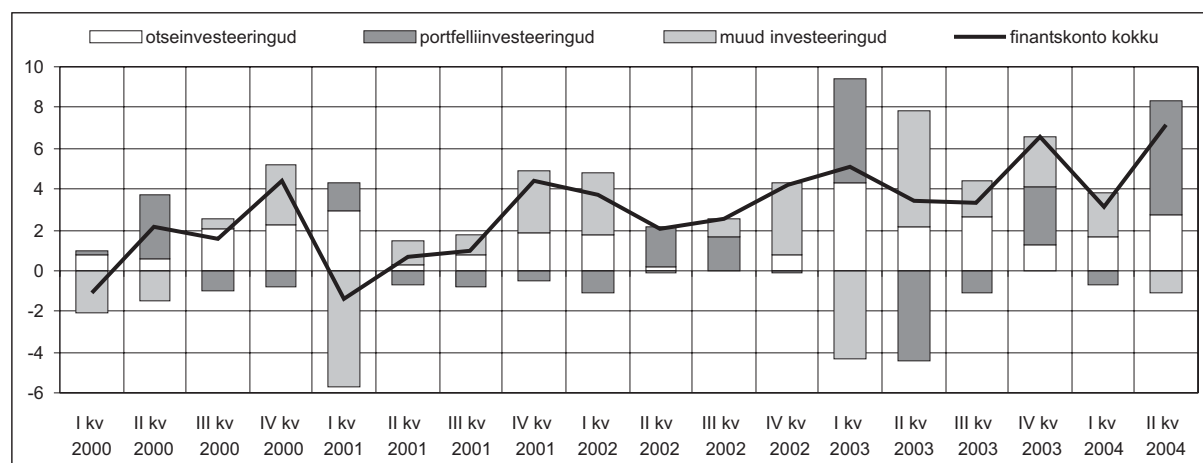
Tabel 23. Jooksevülekanded riikide ühenduste järgi

	Saadud (mln kr)			Makstud (mln kr)			Saldo (mln kr)		
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004
Jooksevülekanded	573,5	812,9	1 191,1	318,9	466,0	678,4	254,6	346,9	512,7
valitsusülekanded	156,9	375,8	753,8	31,7	11,8	364,5	125,1	363,9	389,3
EL-25*	87,1	196,8	601,1	27,5	5,8	326,5	59,6	191,0	274,6
EL-15	83,1	182,4	580,8	25,9	3,7	321,1	57,2	178,7	259,7
SRÜ	65,9	98,4	99,0	0,4	0,6	1,4	65,5	97,8	97,6
ülejääänud riigid	3,9	80,6	53,7	3,8	5,4	36,6	0,1	75,2	17,1
eraülekanded	416,7	437,2	437,3	287,2	454,2	313,9	129,5	-17,0	123,4
EL-25*	206,0	223,8	329,6	230,6	399,0	246,2	-24,6	-175,2	83,4
EL-15	187,3	207,4	312,9	217,3	387,9	231,7	-30,0	-180,5	81,2
SRÜ	14,7	161,9	6,9	10,2	9,9	18,1	4,5	152,0	-11,2
ülejääänud riigid	196,0	51,5	100,8	46,4	45,3	49,6	149,6	6,2	51,2

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

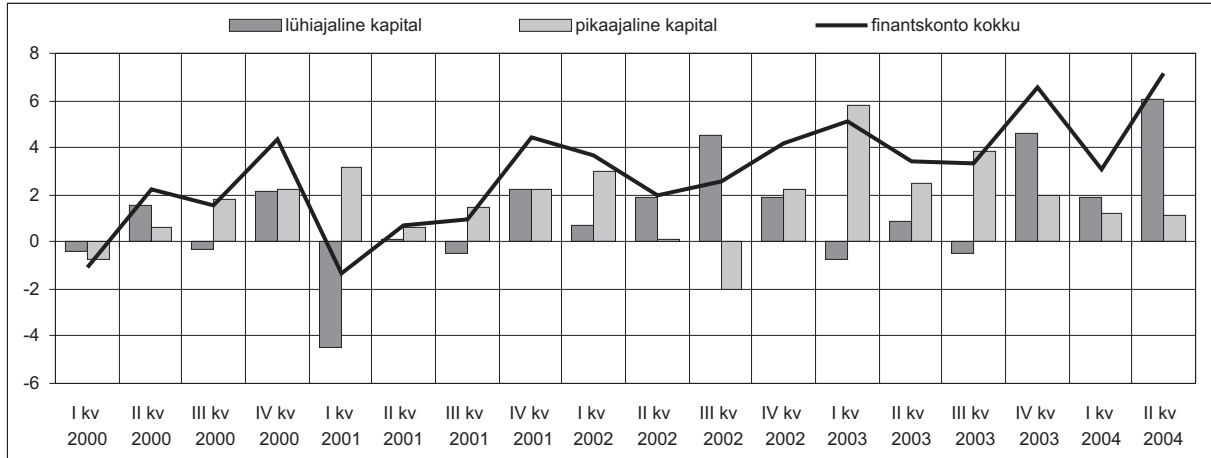
FINANTSKONTO

Finantskonto⁴ ülejääk 2004. aasta II kvartalis oli 7,2 miljardit krooni, millest ligi 40% moodustas otseinvesteeringute ja ülejäänu portfelliinvesteeringute sissevool. Muude investeeringute puhul toimus netoväljavool. Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris (mld kr)

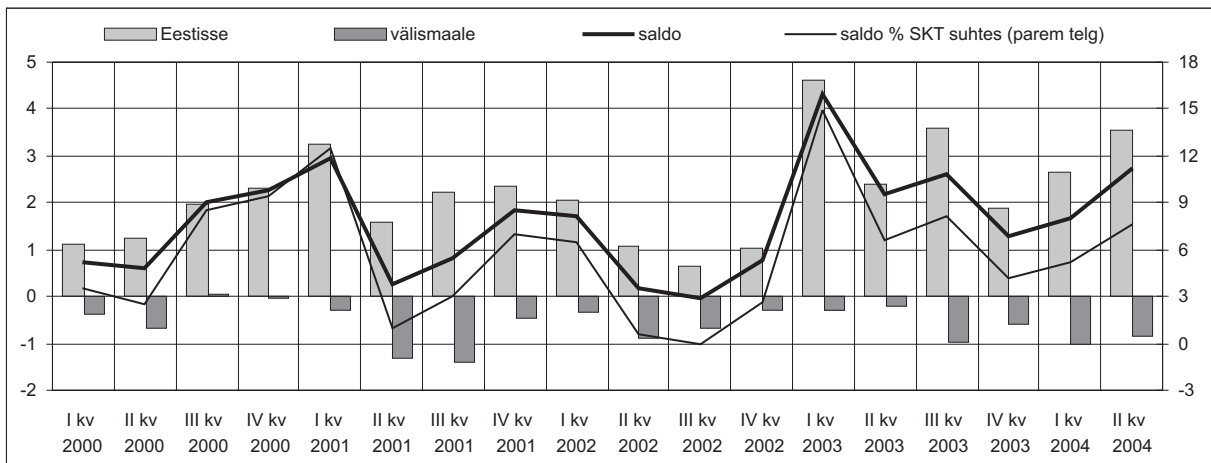
⁴ Reservideta.

Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur (mld kr)

Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo kujunes 2004. aasta II kvartalis 2,7 miljardi krooni ulatuses positiivseks, moodustades 42% finantskonto ülejäägist. Eestisse investeerisid mitteresidendid 3,6 miljardi krooni väärtuses ja Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 0,8 miljardi krooni võrra. 37% jooksevkonto defitsiidist kattis otseinvesteeringute netosissevool. Otseinvesteeringud moodustasid 7,8% oodatava SKT suhtes (vt joonis 12).

Joonis 12. Otseinvesteeringud (mld kr)

Eestisse tehti otseinvesteeringuid eelmise kvartaliga võrreldes 34% enam. Ligi kolm neljandikku otseinvesteeringute sissevoolust hõlmasid omakapitaliinvesteeringud. Pikaajalised rahapaigutused aktsiatesse või osadesse kahekordistusi eelneva perioodiga võrreldes. Dividendide jaotamise tõttu oli reinvesteeringute tase eelmise kvartaliga võrreldes madalam, kuid varasemate aastate samade perioodidega võrreldes märkimisväärselt kõrgem. Suurimad kasumid teeniti tööstuse, finantsvahenduse ning hulgi- ja jaekaubanduse sektoris. Kõige enam vähenes kasum dividendide väljamaksmise tõttu veonduse, laonduse ja side valdkonnas. Muu kapitali nõuded otseinvesteeringule kasvasid enam kui 0,8

miljardi krooni võrra, millest üle poole hõlmas kaubanduskrediit. Otseinvesteeringutele anti Eestis asuvatelt tütar- ja sidusettevõtetele lühiajalist laenu poole miljardi krooni ulatuses. Muu otseinvesteeringukapitali kohustused kasvasid 1,8 miljardit krooni, sellest pikaajalise ja lühiajalise laenu brutovõlad vastavalt 1,9 ja 0,4 miljardit krooni. Pikaajalise laenu tagasimaksed olid miljard krooni (vt tabelid 24 ja 25).

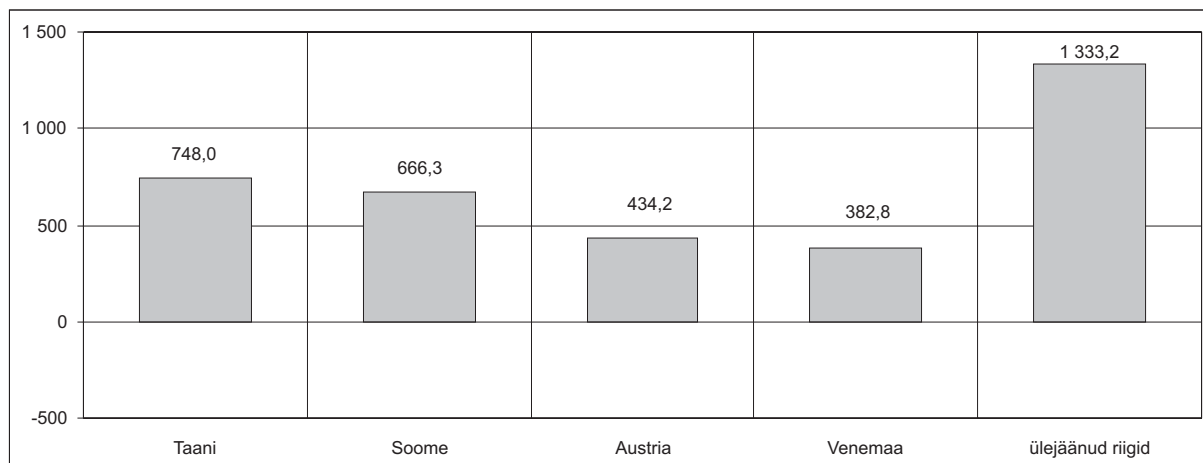
Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

	Aktsia(osa)kapital		Reinvesteeringutulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2000	588,6	52,8	301,6	27,1	-236,9	-21,3	461,1	41,4	1 114,4	100,0
II kv 2000	526,6	41,8	202,3	16,0	37,5	3,0	494,3	39,2	1 260,7	100,0
III kv 2000	1 197,7	60,9	861,0	43,8	-123,0	-6,3	29,9	1,5	1 965,6	100,0
IV kv 2000	1 612,4	70,0	450,3	19,5	-74,9	-3,3	316,0	13,7	2 303,8	100,0
2000 kokku	3 925,3	59,1	1 815,2	27,3	-397,3	-6,0	1 301,3	19,6	6 644,5	100,0
I kv 2001	1 586,0	48,6	1 131,4	34,6	-489,2	-15,0	1 037,8	31,8	3 266,0	100,0
II kv 2001	393,6	24,8	-222,3	-14,0	-82,8	-5,2	1 498,8	94,4	1 587,3	100,0
III kv 2001	362,4	16,2	1 253,3	56,2	-40,3	-1,8	656,6	29,4	2 232,0	100,0
IV kv 2001	1 299,2	55,4	1 716,5	73,2	-338,4	-14,4	-333,0	-14,2	2 344,3	100,0
2001 kokku	3 641,2	38,6	3 878,9	41,1	-950,7	-10,1	2 860,2	30,3	9 429,6	100,0
I kv 2002	554,7	27,3	1 087,8	53,5	-269,8	-13,3	661,7	32,5	2 034,4	100,0
II kv 2002	388,9	36,7	180,8	17,1	-14,3	-1,4	503,7	47,6	1 059,1	100,0
III kv 2002	49,3	7,5	439,0	67,0	-195,1	-29,8	362,3	55,3	655,5	100,0
IV kv 2002	-171,9	-16,4	1 662,7	158,2	-293,4	-27,9	-146,2	-13,9	1 051,2	100,0
2002 kokku	821,0	17,1	3 370,3	70,2	-772,6	-16,1	1 381,5	28,8	4 800,2	100,0
I kv 2003	2 074,3	45,1	1 470,1	32,0	-207,0	-4,5	1 259,1	27,4	4 596,5	100,0
II kv 2003	614,2	25,5	625,4	26,0	-167,7	-7,0	1 333,8	55,4	2 405,7	100,0
III kv 2003	1 590,9	44,4	2 214,7	61,8	-569,9	-15,9	346,4	9,7	3 582,1	100,0
IV kv 2003	346,2	18,4	2 406,3	127,6	-389,5	-20,6	-476,7	-25,3	1 886,3	100,0
2003 kokku	4 625,6	37,1	6 716,5	53,9	-1 334,0	-10,7	2 462,7	19,7	12 470,7	100,0
I kv 2004	557,3	21,0	1 922,1	72,4	-663,5	-25,0	839,8	31,6	2 655,8	100,0
II kv 2004	1 170,0	32,8	1 329,8	37,3	-772,8	-21,7	1 837,5	51,6	3 564,5	100,0

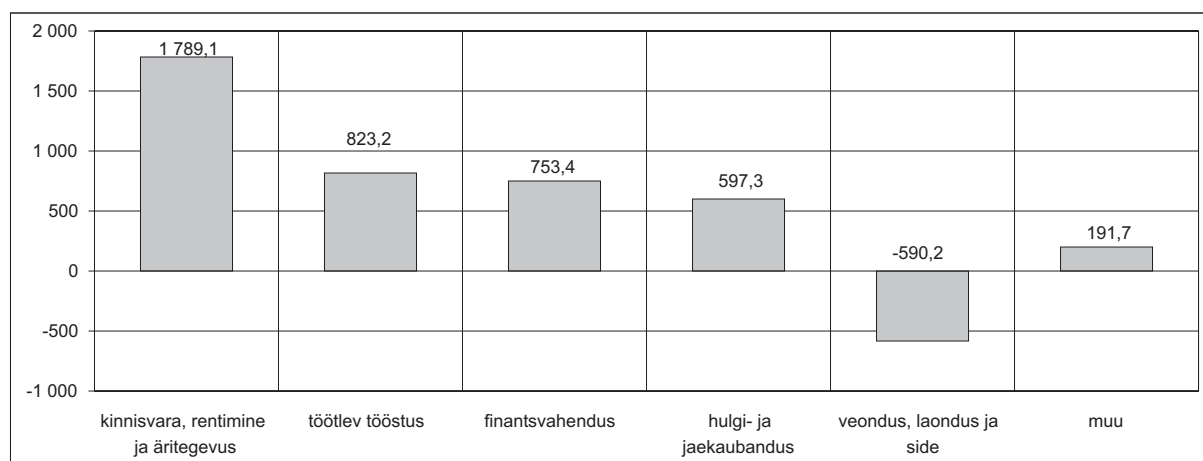
Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeringu suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajaline		Lühiajaline		Pikaajaline		Lühiajaline	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	68,8	69,9	98,3	79,7	816,3	418,8	858,2	444,3
II kv 2003	97,0	75,1	321,8	195,9	1 044,2	509,4	1 354,0	1 336,8
III kv 2003	84,5	48,1	258,0	50,1	1 943,9	501,4	400,5	1 420,5
IV kv 2003	158,1	53,2	332,6	173,0	1 351,2	1 237,5	408,1	525,3
2003 kokku	408,4	246,3	1 010,7	498,7	5 155,6	2 667,1	3 020,8	3 726,9
I kv 2004	120,6	76,7	474,9	148,1	843,8	718,4	573,8	320,6
II kv 2004	189,2	105,7	528,7	220,4	1 905,0	1 014,7	440,7	290,2

Suurimad otseinvesteeringud pärinesid Taanist (21%), Soomest (19%), Austriast (12%) ja Venemaalt (11%). Euroopa Liidu riikide pikaajalised investeeringud Eestis kasvasid 2,5 miljardi krooni võrra (71% sissevoolust). Pool otseinvesteeringute sissevoolust tuli kinnisvara, rentimise ja muu äritegevuse valdkonda, järgnesid töötlev tööstus (23%), finantsvahendus (21%) ning hulgi- ja jaekaubandus (17%) (vt joonised 13 ja 14 ning tabel 26).

Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2004	II kv 2004	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2004 / I kv 2004
EL-25*	2 466,1	2 529,1	92,9	71,0	2,6
EL-15	2 377,7	2 230,4	89,5	62,6	-6,2
SRÜ	-30,8	385,9	-1,2	10,8	-1 352,9
Ülejäänud riigid	220,5	649,5	8,3	18,2	194,6
Kokku	2 655,8	3 564,5	100,0	100,0	34,2

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Residentide otseinvesteeringud välismaale vähenesid eelmise kvartaliga võrreldes 17%. Rekordiliselt suureks kujunesid investeeringud tütar(sidus)ettevõtjate aktsia(osa)kapitali (1,5 miljardit krooni). Sarnaselt Eestis registreeritud välisosalusega ettevõtetega jagati dividende ka välismaistes tütar(sidus)ettevõtetes, mistõttu jaotamata kasum vähenes märkimisväärselt. Muu kapitali osas toimus investeeringute tagasivool. Pikaajaliste laenude tagasimaksed ulatusid 0,6 miljardi kroonini. Samas anti lühiajalist krediiti enam kui 0,4 miljardit krooni (vt tabelid 27 ja 28).

Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

	Aktsia(osa)kapital		Reinvesteeringutulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2000	-250,6	67,6	26,9	-7,3	-159,0	42,9	11,9	-3,2	-370,8	100,0
II kv 2000	-577,6	87,4	-9,5	1,4	-98,6	14,9	24,7	-3,7	-661,0	100,0
III kv 2000	230,5	573,4	-61,5	-153,0	-169,0	-420,4	40,2	100,0	40,2	100,0
IV kv 2000	18,0	-35,0	-21,8	42,3	-54,2	105,2	6,5	-12,6	-51,5	100,0
2000 kokku	-579,7	55,6	-65,9	6,3	-480,8	46,1	83,3	-8,0	-1 043,1	100,0
I kv 2001	-80,8	27,5	-5,1	1,7	-214,4	72,9	6,0	-2,0	-294,3	100,0
II kv 2001	-1 036,7	78,1	52,5	-4,0	-388,0	29,2	44,9	-3,4	-1 327,3	100,0
III kv 2001	-728,3	51,2	-166,4	11,7	-393,6	27,7	-134,5	9,5	-1 422,8	100,0
IV kv 2001	-51,3	10,6	-186,2	38,5	-246,8	51,0	0,4	-0,1	-483,9	100,0
2001 kokku	-1 897,1	53,8	-305,2	8,7	-1 242,8	35,2	-83,2	2,4	-3 528,3	100,0
I kv 2002	-83,4	26,1	-82,7	25,9	-141,3	44,3	-11,9	3,7	-319,3	100,0
II kv 2002	-283,5	31,8	-50,6	5,7	-591,2	66,4	34,3	-3,8	-891,0	100,0
III kv 2002	-79,5	11,6	-384,8	56,1	-308,9	45,0	86,9	-12,7	-686,3	100,0
IV kv 2002	-457,5	156,8	-147,4	50,5	314,2	-107,7	-1,1	0,4	-291,8	100,0
2002 kokku	-903,9	41,3	-665,5	30,4	-727,2	33,2	108,2	-4,9	-2 188,4	100,0
I kv 2003	-80,7	29,4	-72,0	26,2	-193,2	70,4	71,6	-26,1	-274,3	100,0
II kv 2003	110,5	-50,3	-134,2	61,1	-321,8	146,4	125,7	-57,2	-219,8	100,0
III kv 2003	-167,9	17,5	-528,1	55,0	-228,7	23,8	-35,0	3,6	-959,7	100,0
IV kv 2003	-811,2	138,7	-7,1	1,2	97,9	-16,7	135,7	-23,2	-584,7	100,0
2003 kokku	-949,3	46,6	-741,4	36,4	-645,8	31,7	298,0	-14,6	-2 038,5	100,0
I kv 2004	-111,8	11,1	-59,9	6,0	-804,8	80,2	-27,7	2,8	-1 004,1	100,0
II kv 2004	-1 458,0	174,0	524,5	-62,6	113,5	-13,5	-18,1	2,2	-838,1	100,0

Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar(sidus)ettevõtja suhtes (mln kr)

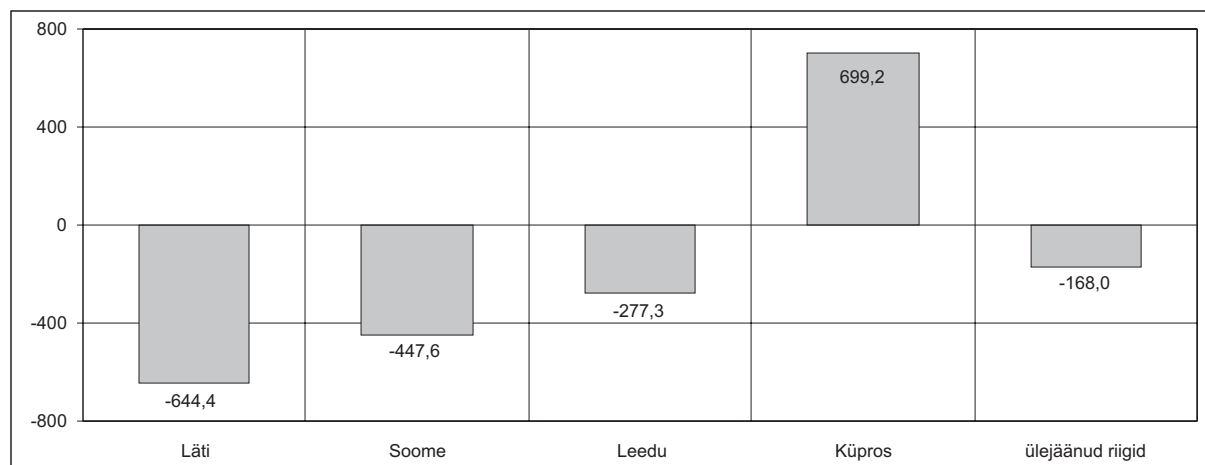
	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajaline		Lühiajaline		Pikaajaline		Lühiajaline	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	244,9	62,1	54,7	107,5	1,3	1,2	8,4	5,8
II kv 2003	233,3	73,8	131,7	78,4	1,5	0	38,4	22,1
III kv 2003	220,0	102,1	103,3	229,1	0,5	4,6	0,2	49,1
IV kv 2003	408,9	478,6	182,4	88,8	0,8	5,8	37,3	21,7
2003 kokku	1 107,1	716,6	472,1	503,8	4,1	11,6	84,3	98,7
I kv 2004	171,2	179,1	86,0	59,9	0,3	3,3	7,3	12,2
II kv 2004	210,8	575,3	444,7	37,8	7,8	25,2	15,8	17,5

Suurem osa otseinvesteeringute väljavoolust läks jätkuvalt Lätti (77%), järgnesid Soome (53%) ja Leedu (33%). Märkimisväärselt vähenesid residentide nõuded Küprosele (0,7 miljardit krooni). Enamik tütar- ja sidusettevõtjaid paiknevad laienenud Euroopa Liidus, kuhu investeeriti 83% Eesti kapitalist. Suurim investeerija oli traditsiooniliselt finantsvahendus, järgnes hotellide ja restoranide valdkond ning tööstus (vt tabel 29 ning joonised 15 ja 16).

Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2004	II kv 2004	I kv 2004	II kv 2004	
EL-25*	-956,5	-699,3	95,3	83,4	-26,9
EL-15	132,2	-482,8	-13,2	57,6	-465,2
SRÜ	-38,0	-110,3	3,8	13,2	190,3
Ülejäänud riigid	-9,6	-28,5	1,0	3,4	196,9
Kokku	-1 004,1	-838,1	100,0	100,0	-16,5

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

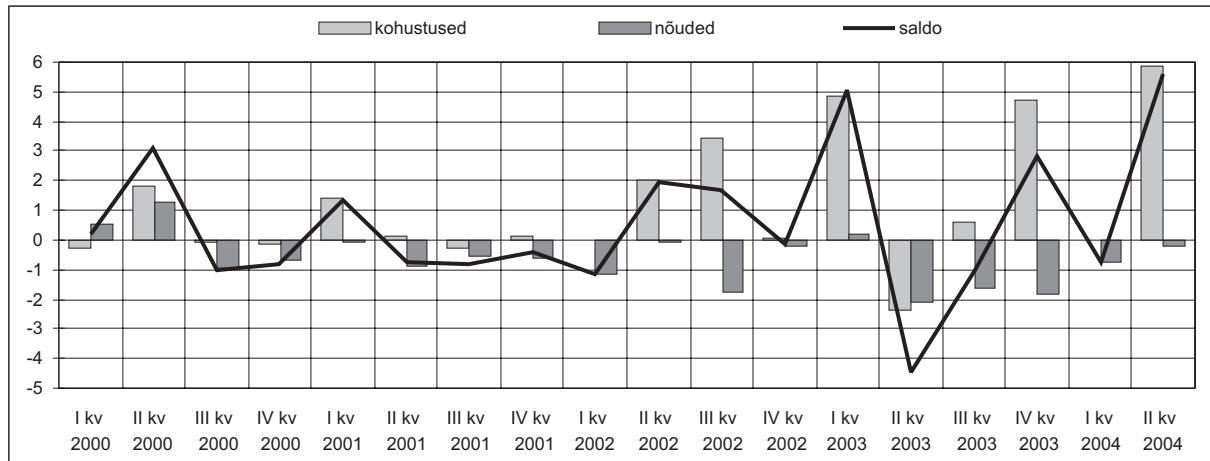
Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute sissevool ületas väljavoolu 2004. aasta II kvartalis ligikaudu 5,6 miljardi krooniga ning see tulenes peamiselt lühiajaliste ja pikaajaliste võlaväärtpaberite kohustuste kasvust (vt tabel 30 ja joonis 17).

Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004
Omandiväärtpaberid	-263,3	-441,7	-553,0	680,2	68,4	386,8	416,9	-373,3	-166,2
valitsemissektor	-83,1	0,4	-45,6				-83,1	0,4	-45,6
krediidasutused	-4,8	-14,6	-13,5	155,7	44,7	-1,6	150,9	30,1	-15,1
muud sektorid	-175,4	-427,5	-493,9	524,5	23,7	388,4	349,1	-403,8	-105,5
Võlaväärtpaberid	-1 811,4	-327,3	341,5	-3 075,6	-79,9	5 449,9	-4 887,0	-407,2	5 791,4
keskpank									0,0
valitsemissektor	-914,7	3,0	845,7	-59,7	0,3	419,4	-974,4	3,3	1 265,1
krediidasutused	-63,3	-134,0	-78,3	-2 720,5	43,2	5 047,3	-2 783,8	-90,8	4 969,0
muud sektorid	-833,4	-196,3	-425,9	-295,4	-123,4	-16,8	-1 128,8	-319,7	-442,7
Kokku	-2 074,7	-769,0	-211,5	-2 395,4	-11,5	5 836,7	-4 470,1	-780,5	5 625,2

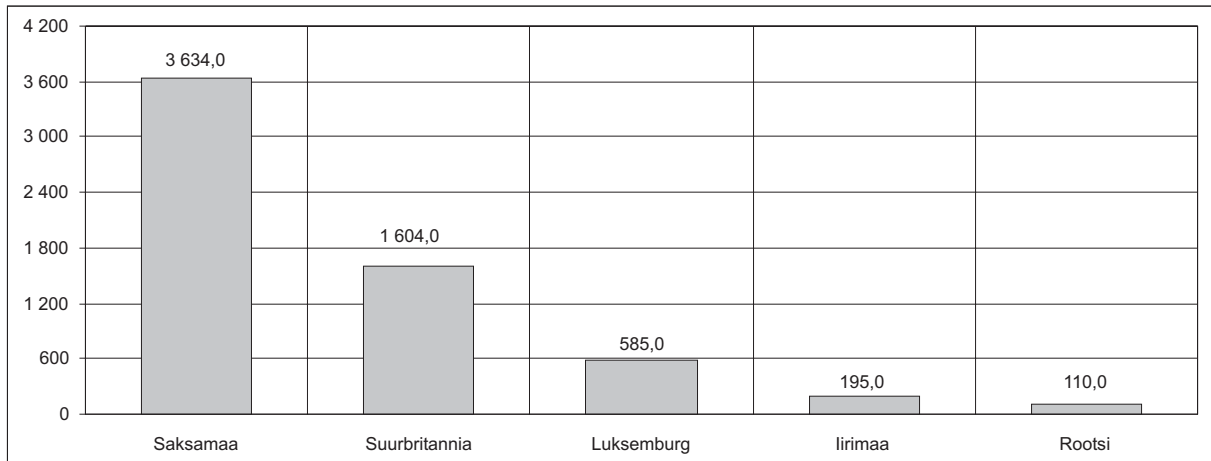
Joonis 17. Portfelliinvesteeringud (mld kr)

Portfelliinvesteeringute kohustused kasvasid II kvartalis 5,8 miljardi krooni võrra (vt tabel 31). Krediidiasutused emiteerisid vaadeldaval perioodil rahaturuinstrumente 4,1 miljardi ja võlakirju ligikaudu 0,9 miljardi krooni ulatuses, kohustuste kasvu toetasid ka valitsemissektori võlakirjade emissioonid 0,4 miljardi krooniga. Mitteresidentide investeeringud omandiväärtpaberitesse piirdusid peamiselt muu sektori ettevõtetega ning kvartali jooksul ulatus see summa ligikaudu 0,4 miljardi kroonini. Riigiti olid suurimad portfelliinvestorid Euroopa Liidu riigid, eriti aga Saksamaa, Suurbritannia ja Luksemburg (vt joonis 18 ja tabel 32).

Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2000	89,4	-29,2	-395,3	129,2	-305,9	100,0
II kv 2000	134,5	7,5	1 656,9	92,5	1 791,4	100,0
III kv 2000	91,8	-223,9	-132,8	323,9	-41,0	100,0
IV kv 2000	-854,5	525,5	691,9	-425,5	-162,6	100,0
2000 kokku	-538,8	-42,0	1 820,7	142,0	1 281,9	100,0
I kv 2001	-1,9	-0,1	1 387,7	100,1	1 385,8	100,0
II kv 2001	502,6	314,5	-342,8	-214,5	159,8	100,0
III kv 2001	-143,7	57,9	-104,5	42,1	-248,2	100,0
IV kv 2001	211,4	205,0	-108,3	-105,0	103,1	100,0
2001 kokku	568,4	40,6	832,1	59,4	1 400,5	100,0
I kv 2002	299,2	1 341,7	-276,9	-1 241,7	22,3	100,0
II kv 2002	517,0	25,4	1 517,7	74,6	2 034,7	100,0
III kv 2002	-103,6	-3,0	3 530,1	103,0	3 426,5	100,0
IV kv 2002	199,6	255,6	-121,5	-155,6	78,1	100,0
2002 kokku	912,2	16,4	4 649,4	83,6	5 561,6	100,0
I kv 2003	109,6	2,3	4 731,2	97,7	4 840,8	100,0
II kv 2003	680,2	-28,4	-3 075,6	128,4	-2 395,4	100,0
III kv 2003	544,8	91,9	48,3	8,1	593,1	100,0
IV kv 2003	151,9	3,2	4 552,5	96,8	4 704,4	100,0
2003 kokku	1 486,5	19,2	6 256,4	80,8	7 742,9	100,0
I kv 2004	68,4	-589,7	-80,0	689,7	-11,6	100,0
II kv 2004	386,8	6,6	5 449,9	93,4	5 836,7	100,0

Portfelliinvesteeringute nõuded kokku kasvasid kvartali jooksul 0,2 miljardit krooni, kusjuures omandiväärtpaberite nõuded kasvasid 0,5 miljardi krooni võrra ja võlaväärtpaberite nõuded vähenesid 0,3 miljardi krooni võrra (vt tabel 33). Riigiti suundusid investeeringud enim USAsse, Belgiasse ning Suurbritanniasse (vt joonis 19).

Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustused riigiti 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

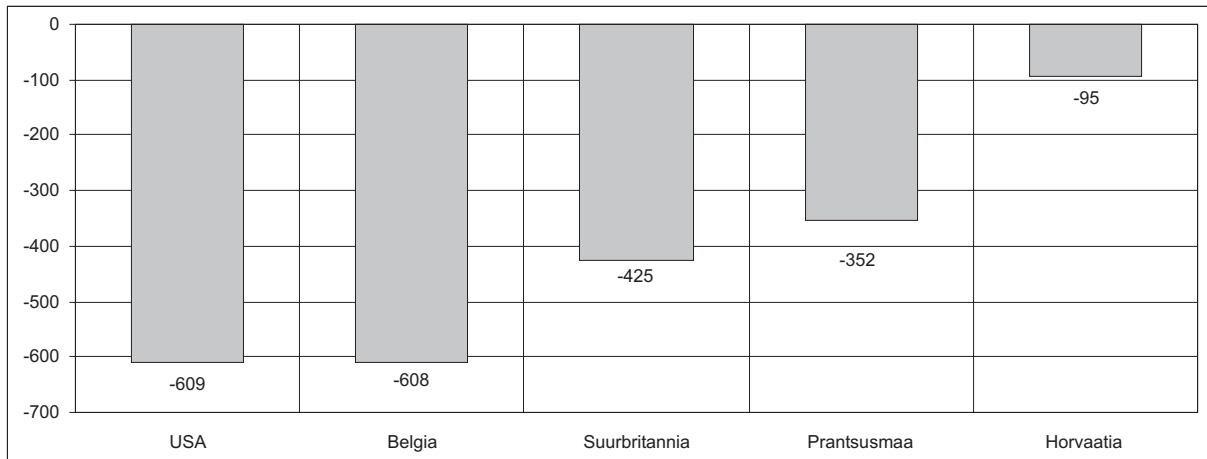
Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2004. aasta II kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-25*	699,5	5 886,0	-330,7	100,8
EL-15	727,0	5 882,7	-343,7	100,8
SRÜ	-75,5	12,6	35,7	0,2
Ülejäänud riigid	-835,5	-61,9	395,0	-1,1
Kokku	-211,5	5 836,7	100,0	100,0

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

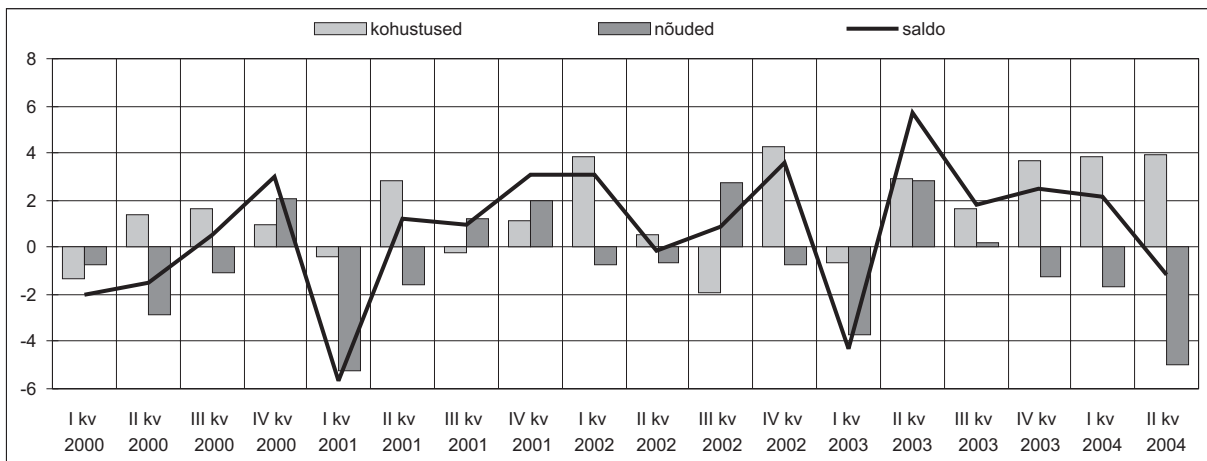
	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2000	104,5	20,2	411,8	79,8	516,3	100,0
II kv 2000	-4,7	-0,4	1 283,0	100,4	1 278,3	100,0
III kv 2000	-115,4	11,9	-853,0	88,1	-968,4	100,0
IV kv 2000	68,9	-10,2	-742,0	110,2	-673,1	100,0
2000 kokku	53,3	34,8	99,8	65,2	153,1	100,0
I kv 2001	431,4	-691,3	-493,8	791,3	-62,4	100,0
II kv 2001	-5,9	0,6	-902,2	99,4	-908,1	100,0
III kv 2001	-30,9	5,7	-511,8	94,3	-542,7	100,0
IV kv 2001	-158,1	26,9	-428,9	73,1	-587,0	100,0
2001 kokku	236,5	-11,3	-2 336,7	111,3	-2 100,2	100,0
I kv 2002	-5,4	0,5	-1 155,4	99,5	-1 160,8	100,0
II kv 2002	74,5	-84,6	-162,6	184,6	-88,1	100,0
III kv 2002	-52,4	3,0	-1 678,8	97,0	-1 731,2	100,0
IV kv 2002	-7,6	3,7	-195,2	96,3	-202,8	100,0
2002 kokku	9,1	-0,3	-3 192,0	100,3	-3 182,9	100,0
I kv 2003	-124,5	-65,6	314,2	165,6	189,7	100,0
II kv 2003	-263,4	12,7	-1 811,4	87,3	-2 074,8	100,0
III kv 2003	-199,0	12,3	-1 424,9	87,7	-1 623,9	100,0
IV kv 2003	-442,0	24,0	-1 400,6	76,0	-1 842,6	100,0
2003 kokku	-1 028,9	19,2	-4 322,7	80,8	-5 351,6	100,0
I kv 2004	-441,7	57,4	-327,3	42,6	-769,0	100,0
II kv 2004	-553,1	261,5	341,6	-161,5	-211,5	100,0

Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuded riigiti 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

Muud investeeringud

Muude investeeringute netoväljavool oli 2004. aasta II kvartalis 1,1 miljardit krooni, kusjuures kohustused kasvasid 3,9 miljardit ja nõuded 5 miljardit krooni (vt joonis 20 ja tabel 34).

Joonis 20. Muud investeeringud (mld kr)

Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

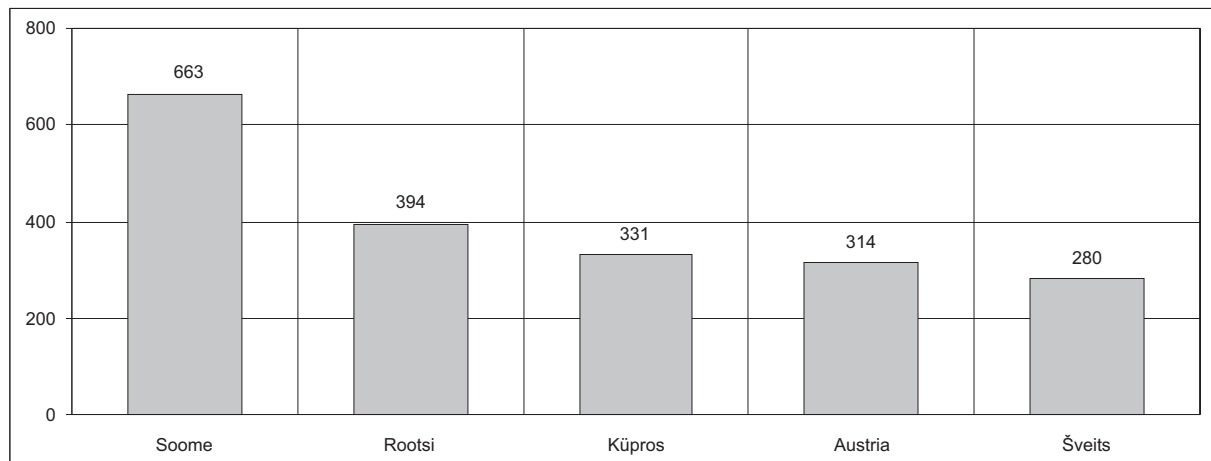
	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004
Pikaajaline kapital	-154,7	-1 152,0	-1 853,9	485,0	690,9	282,1	330,3	-461,1	-1 571,8
keskpank	0,3	-0,3	-10,8				0,3	-0,3	-10,8
valitsemissektor				300,0	-34,1	-63,6	300,0	-34,1	-63,6
krediidiasutused	93,0	-840,2	-1 736,2	1 037,2	152,7	283,1	1 130,2	-687,5	-1 453,1
muud sektorid	-248,0	-311,5	-106,9	-852,2	572,3	62,6	-1 100,2	260,8	-44,3
Lühiajaline kapital	2 964,4	-524,4	-3 155,9	2 393,3	3 137,8	3 604,1	5 357,7	2 613,4	448,2
keskpank				95,2	-68,9	-355,0	95,2	-68,9	-355,0
valitsemissektor	502,7	-15,8	-514,4				502,7	-15,8	-514,4
krediidiasutused	3 777,8	-253,2	-2 350,6	477,1	3 041,1	2 837,8	4 254,9	2 787,9	487,2
muud sektorid	-1 316,1	-255,4	-290,9	1 821,0	165,6	1 121,3	504,9	-89,8	830,4
Kokku	2 809,7	-1 676,4	-5 009,8	2 878,3	3 828,7	3 886,2	5 688,0	2 152,3	-1 123,6

Muude investeringute kohustuste kasvu 3,9 miljardi krooni võrra põhjustasid peamiselt kaubanduskrediidi suurenemine ja mitteresidentide hoiused Eesti krediidasutustes, vastavalt 1,1 ja 3,4 miljardit krooni (vt tabel 35). Kvartali jooksul aga vähenesid residentide laenukohustused mitteresidentide ees 0,5 miljardi krooni võrra. Riigiti kasvasid muude investeringute kohustused enim Euroopa Liidu riikide (Soome, Rootsi ja Küpros) ees (vt joonis 21 ja tabel 36).

Muude investeringute nõuded kasvasid kõigi alamkirjete lõikes ja seda kogusummas 5 miljardit krooni (vt tabel 37). Laenud ja muud nõuded kasvasid vastavalt 2,4 ja 1,4 miljardit krooni. Kasvasid ka kaubanduskrediidi (0,6 mld kr) ja hoiuste nõuded (0,5 mld kr). Riigiti suurenesid nõuded enim USA, Läti ja Suurbritannia suhtes (vt joonis 22). Laenukapitali nõuetest ja kohustustest annab täpsema ülevaate tabel 38.

Tabel 35. Muude investeringute kohustuste struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2000	-21,0	1,6	-1 550,5	119,7	395,6	-30,5	-119,2	9,2	-1 295,1	100,0
II kv 2000	465,9	33,8	229,2	16,6	599,1	43,5	83,2	6,0	1 377,4	100,0
III kv 2000	191,6	12,0	182,8	11,4	1 180,5	73,9	43,0	2,7	1 597,9	100,0
IV kv 2000	444,4	48,5	353,2	38,5	-219,8	-24,0	338,6	36,9	916,4	100,0
2000 kokku	1 080,9	41,6	-785,3	-30,2	1 955,4	75,3	345,6	13,3	2 596,6	100,0
I kv 2001	-480,2	-1 655,6	536,0	-134,3	-315,9	79,2	-139,0	34,8	-399,1	100,0
II kv 2001	789,9	-614,2	367,1	13,1	1 098,6	39,2	544,5	19,4	2 800,1	100,0
III kv 2001	-217,4	-69,4	750,0	-320,9	-752,1	321,8	-14,2	6,1	-233,7	100,0
IV kv 2001	10,6	26,4	917,3	81,8	50,8	4,5	142,2	12,7	1 120,9	100,0
2001 kokku	102,9	3,1	2 570,4	78,2	81,4	2,5	533,5	16,2	3 288,2	100,0
I kv 2002	160,2	4,2	2 313,4	60,6	1 340,0	35,1	3,0	0,1	3 816,6	100,0
II kv 2002	877,2	155,9	-1 821,3	-323,6	775,3	137,8	731,6	130,0	562,8	100,0
III kv 2002	1 049,1	-54,9	-1 911,0	100,0	-760,9	39,8	-287,7	15,1	-1 910,5	100,0
IV kv 2002	-1 305,4	-30,6	3 382,2	79,3	2 409,1	56,5	-221,5	-5,2	4 264,4	100,0
2002 kokku	781,1	11,6	1 963,3	29,2	3 763,5	55,9	225,4	3,3	6 733,3	100,0
I kv 2003	44,5	-7,1	191,0	-30,3	-305,6	48,4	-560,8	88,9	-630,9	100,0
II kv 2003	502,9	17,5	1 172,7	40,7	1 139,1	39,6	63,6	2,2	2 878,3	100,0
III kv 2003	-278,9	-17,5	1 062,3	66,5	1 300,6	81,4	-485,9	-30,4	1 598,1	100,0
IV kv 2003	492,4	13,4	709,3	19,3	2 453,8	66,7	22,7	0,6	3 678,2	100,0
2003 kokku	760,9	10,1	3 135,3	41,7	4 587,9	61,0	-960,4	-12,8	7 523,7	100,0
I kv 2004	255,3	6,7	1 623,1	42,4	1 833,4	47,9	116,9	3,1	3 828,7	100,0
II kv 2004	1 066,4	27,4	-551,1	-14,2	3 418,3	88,0	-47,4	-1,2	3 886,2	100,0

Joonis 21. Muude investeringute kohustused riigiti 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

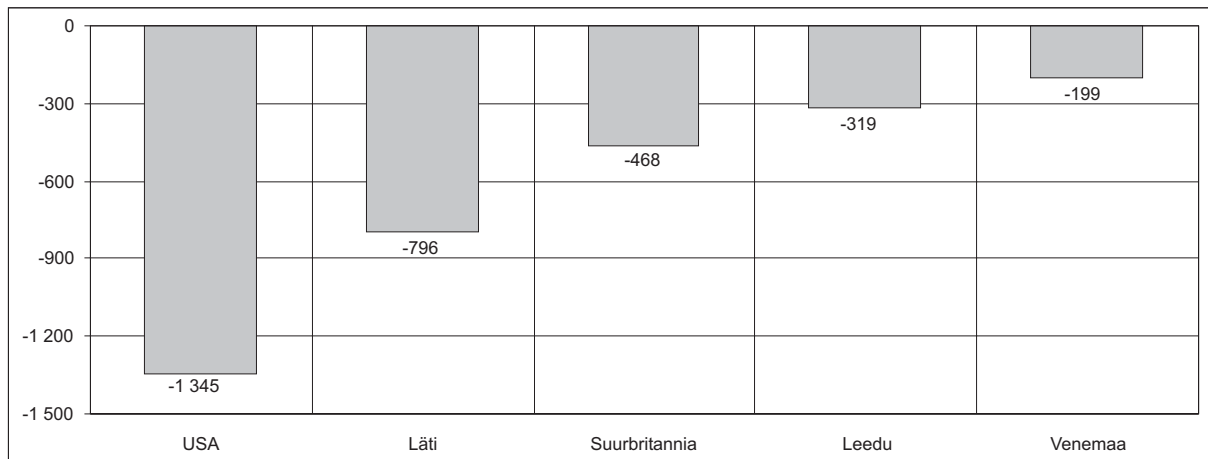
Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2004. aasta II kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-25*	-1 597,2	2 036,8	31,9	52,4
EL-15	-377,1	1 524,6	7,5	39,2
SRÜ	-306,9	153,1	6,1	3,9
Ülejäänud riigid	-3 105,7	1 696,3	62,0	43,6
Kokku	-5 009,8	3 886,2	100,0	100,0

* Enne 1. maid 2004 on vaadeldud ELi 15 liikmesriiki ja 10 liituvat riiki.

Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2000	-117,5	15,5	-403,8	53,4	-543,4	71,9	308,9	-40,9	-755,8	100,0
II kv 2000	-4,7	0,2	-795,3	27,8	-1 926,8	67,4	-130,0	4,6	-2 856,8	100,0
III kv 2000	-189,2	17,8	-1 281,2	120,2	255,9	-24,0	149,0	-14,0	-1 065,5	100,0
IV kv 2000	233,4	11,4	-333,7	-16,4	2 111,3	103,5	28,8	1,4	2 039,8	100,0
2000 kokku	-78,0	3,0	-2 814,0	106,7	-103,0	3,9	356,7	-13,5	-2 638,3	100,0
I kv 2001	-301,4	-1 655,6	-1 655,6	31,4	-3 156,4	59,9	-157,9	3,0	-5 271,3	100,0
II kv 2001	-777,1	-614,2	-580,3	36,3	-128,0	8,0	-114,8	7,2	-1 600,2	100,0
III kv 2001	342,2	-69,4	-69,4	-5,8	802,0	66,9	123,8	10,3	1 198,6	100,0
IV kv 2001	151,5	26,4	26,4	1,3	1 744,4	89,2	33,9	1,7	1 956,2	100,0
2001 kokku	-584,8	15,7	-2 278,9	61,3	-738,0	19,9	-115,0	3,1	-3 716,7	100,0
I kv 2002	-22,8	3,2	-1 081,9	153,4	392,2	-55,6	7,2	-1,0	-705,3	100,0
II kv 2002	-208,2	31,0	1 540,6	-229,1	-1 413,1	210,1	-591,8	88,0	-672,5	100,0
III kv 2002	-464,6	-16,7	-329,0	-11,8	3 121,2	112,3	452,1	16,3	2 779,7	100,0
IV kv 2002	1 743,2	-246,6	-1 454,2	205,7	-1 357,7	192,1	361,9	-51,2	-706,8	100,0
2002 kokku	1 047,6	150,7	-1 324,5	-190,5	742,6	106,8	229,4	33,0	695,1	100,0
I kv 2003	-691,6	18,7	-6 337,1	171,4	3 367,7	-91,1	-35,8	1,0	-3 696,8	100,0
II kv 2003	-796,2	-28,3	2 349,2	83,6	1 353,3	48,2	-96,5	-3,4	2 809,8	100,0
III kv 2003	170,0	75,5	1 962,6	871,5	-607,5	-269,8	-1 299,9	-577,2	225,2	100,0
IV kv 2003	667,8	-54,1	-1 495,0	121,0	-1 899,0	153,7	1 491,0	-120,7	-1 235,2	100,0
2003 kokku	-650,0	34,3	-3 520,3	185,6	2 214,5	-116,7	58,8	-3,1	-1 897,0	100,0
I kv 2004	-117,2	7,0	-1 007,3	60,1	-334,9	20,0	-216,9	12,9	-1 676,3	100,0
II kv 2004	-633,0	12,6	-2 443,2	48,8	-549,7	11,0	-1 383,9	27,6	-5 009,8	100,0

Joonis 22. Muude investeeringute nõuded riigiti 2004. aasta II kvartalis (mln kr)

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

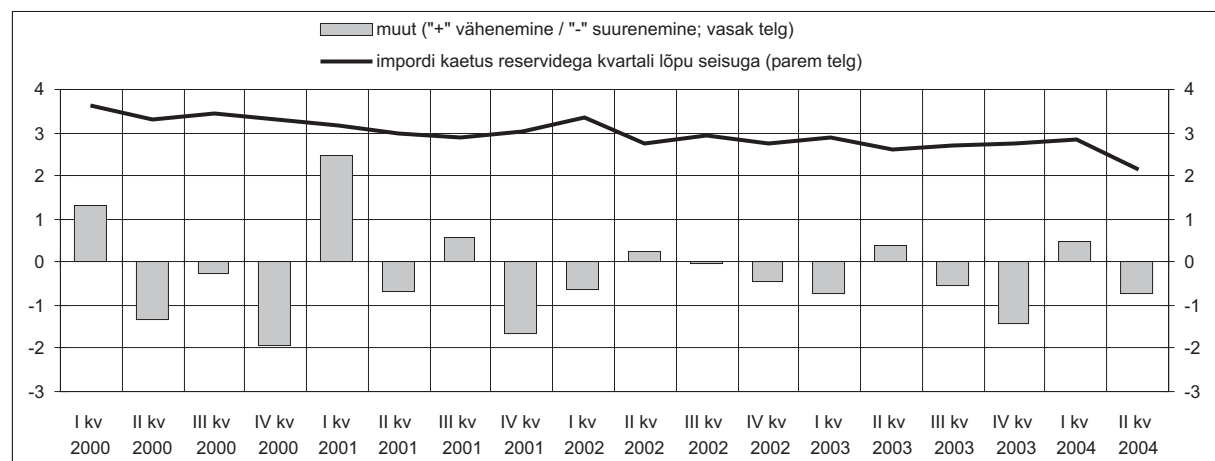
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2003	-11 076,1	4 739,0	-6 337,1	8 547,3	-8 356,3	191,0
II kv 2003	-8 846,0	11 195,2	2 349,2	6 448,5	-5 275,8	1 172,7
III kv 2003	-9 902,7	11 865,4	1 962,7	5 629,6	-4 567,3	1 062,3
IV kv 2003	-5 094,3	3 599,2	-1 495,1	9 297,4	-8 588,1	709,3
2003 kokku	-34 919,1	31 398,8	-3 520,3	29 922,8	-26 787,5	3 135,3
I kv 2004	-6 699,8	5 692,5	-1 007,3	9 080,7	-7 457,6	1 623,1
II kv 2004	-8 213,7	5 770,5	-2 443,2	9 609,7	-10 160,8	-551,1

Reservid

Maksebilansi reservid kasvasid 2004. aasta II kvartalis 0,7 miljardi krooni võrra (vt tabel 39). Impordi kaetusest reservidega annab ülevaate joonis 23.

Tabel 39. Reservide muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004	II kv 2003	I kv 2004	II kv 2004
Kuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	9 128,5	1 541,0	1 171,9	2 404,8	329,0	-161,6
Väärtpaberid	-8 744,0	-1 054,3	-1 894,5	-2 303,5	-225,1	261,3
omandiväärtpaberid				0,0	0,0	0,0
võlakirjad	-35,4	-273,8	234,2	-9,3	-58,5	-32,3
rahaturuinstrumendid	-8 708,6	-780,6	-2 128,7	-2 294,2	-166,7	293,6
Muud nõuded	-4,9	-18,2	-2,5	-1,3	-3,9	0,3
Kokku	379,6	468,4	-725,1	100,0	100,0	100,0

Joonis 23. Kulla- ja välisvaluutareservide muut (mld kr) ja impordi kaetus reservidega (kuudes)

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMIS- POSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG

30. juunil 2004

2004. aasta II kvartali lõpul ulatusid Eestisse tehtud välisinvesteeringud 189,7 miljardi kroonini (vt tabel 40). Neist ligi pool oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas mahus ka veondusse, laondusse ja sidosse, töötlevasse tööstusse ning hulgi- ja jaekaubandusse (vt tabel 41). Eestisse investeerimisest olid huvitatud põhiliselt Rootsi, Soome ja Suurbritannia investorid.

Kvartal varasema seisuga võrreldes tõusis Eestisse paigutatud välisinvesteeringute struktuuris portfelliinvesteeringute osakaal ning langes mõnevõrra otseinvesteeringute ja muude investeeringute

Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.03.2004	%	30.06.2004	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)				
Otseinvesteeringud	13 855,8	17,7	14 670,4	17,3
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeringud	9 129,2	11,7	10 047,2	11,8
Muu kapital	4 726,6	6,0	4 623,2	5,4
Portfelliinvesteeringud	19 447,3	24,9	19 588,7	23,0
Omandiväärtpaberid	2 523,3	3,2	3 054,1	3,6
Võlaväärtpaberid	16 924,0	21,6	16 534,6	19,5
Pikaajalised	10 416,4	13,3	9 653,8	11,4
Lühiajalised	6 507,6	8,3	6 880,8	8,1
Tuletisinstrumendid	277,0	0,4	282,6	0,3
Muud investeeringud	27 923,0	35,7	33 071,1	38,9
Kaubanduskrediit	5 851,2	7,5	6 592,9	7,8
Laenud	15 127,8	19,3	17 535,0	20,6
Pikaajalised	6 670,9	8,5	8 506,0	10,0
Lühiajalised	8 456,9	10,8	9 029,0	10,6
Hoitud	6 167,8	7,9	6 783,0	8,0
Muud nõuded	776,2	1,0	2 160,2	2,5
Reservid	16 701,6	21,4	17 394,0	20,5
VÄLISNÕUDED KOKKU	78 204,7	100,0	85 006,8	100,0
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)				
Otseinvesteeringud	87 460,0	50,2	92 326,7	48,7
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeringud	72 308,7	41,5	75 915,1	40,0
Muu kapital	15 151,3	8,7	16 411,6	8,7
Portfelliinvesteeringud	32 171,3	18,5	38 908,9	20,5
Omandiväärtpaberid	14 580,9	8,4	15 868,5	8,4
Võlaväärtpaberid	17 590,4	10,1	23 040,4	12,1
Pikaajalised	13 202,0	7,6	14 528,7	7,7
Lühiajalised	4 388,4	2,5	8 511,7	4,5
Tuletisinstrumendid	220,0	0,1	183,3	0,1
Muud investeeringud	54 455,7	31,2	58 281,7	30,7
Kaubanduskrediit	8 548,7	4,9	9 587,2	5,1
Laenud	26 216,6	15,0	25 623,1	13,5
Pikaajalised	22 298,0	12,8	22 587,8	11,9
Lühiajalised	3 918,6	2,2	3 035,3	1,6
Hoitud	18 280,7	10,5	21 698,9	11,4
Muud kohustused	1 409,7	0,8	1 372,5	0,7
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	174 307,0	100,0	189 700,6	100,0
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-96 102,3		-104 693,8	
Lühiajaline	-17 300,3		-22 633,1	
Pikaajaline	-78 802,0		-82 060,7	

tähtsus. Otseinvesteeringud moodustasid ligi poole ehk 92,3 miljardit krooni, portfelliinvesteeringud viiendiku ja muud investeeringud pisut alla kolmandiku. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumateks tegevusaladeks finantsvahendus (30% otseinvesteeringutest), töötlev tööstus (17%), veondus, laondus ja side (16,5%) ning hulgi- ja jaekaubandus (15%; vt tabel 42). 68% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ja Soome investorid.

Eesti investeeringud välismaale moodustasid 85 miljardit krooni. Kaks kolmandikku välismaale paigutatud investeeringuist tegid finantsvahenduse investorid. Välismaale investeerisid ka avalik sektor, veondus, laondus ja side ning töötlev tööstus. Eesti investorite seas olid populaarsemateks investeerimismaadeks Saksamaa, Leedu ja Läti.

Võrreldes 2004. aasta I kvartali lõpu seisuga langes välismaale paigutatud investeeringute struktuuris veidi otse- ja portfelliinvesteeringute osakaal, muude investeeringute tähtsus aga kasvas. Laenu, hoitud ning keskpanka kulla- ja välisvaluutareserv hõlmasid 59% välisnõuetest. **Otseinvesteeringute** osatähtsus oli 17% kõigist välismaale tehtud investeeringuist. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (40%), veonduse, laonduse ja side (21%) ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (17%) esindajad. 85% kõigist välismaale tehtud otseinvesteeringuist paigutati kolme riiki – Leetu, Lätti ja Küprosele (vt tabel 42).

Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi 30. juunil 2004 (%)

Nõuded		Kohustused	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	68,0	Finantsvahendus	48,6
Avalik haldus ja riigikaitse	12,2	Veondus, laondus ja side	11,5
Veondus, laondus ja side	6,1	Töötlev tööstus	10,7
Töötlev tööstus	5,4	Hulgi- ja jaekaubandus	10,5
Hulgi- ja jaekaubandus	5,0	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	7,9
Muud	3,3	Muud	10,8
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Saksamaa	12,9	Rootsi	27,7
Leedu	15,0	Soome	20,9
Läti	11,9	Suurbritannia	13,7
USA	7,5	Saksamaa	6,6
Holland	7,0	USA	5,8
Ülejäänud riigid	45,7	Ülejäänud riigid	25,3
Kokku	100,0	Kokku	100

Tabel 42. Otseinvesteeringud tegevusalade ja riikide järgi 30. juunil 2004 (%)

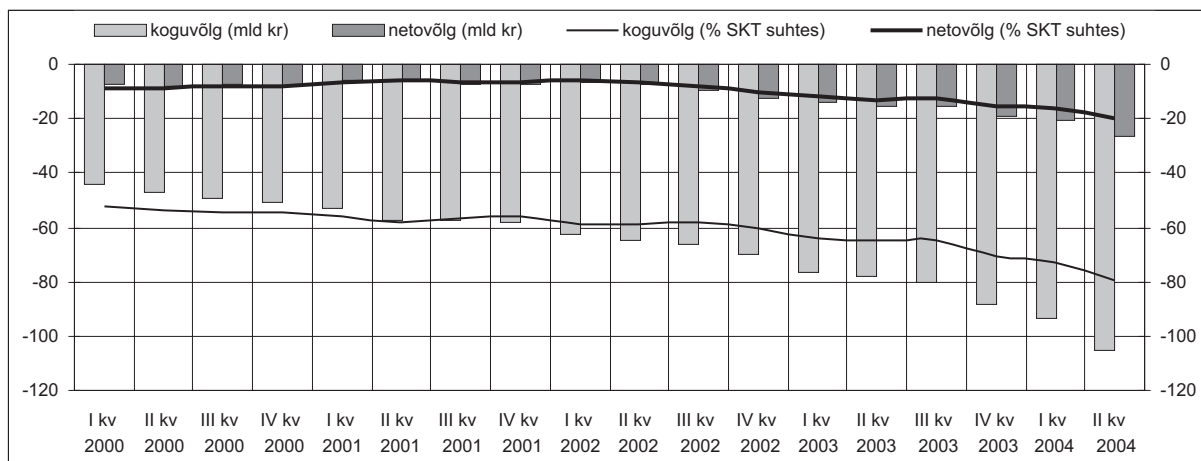
Eestis		Välismaal	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	30,3	Finantsvahendus	40,0
Töötlev tööstus	16,8	Veondus, laondus ja side	20,7
Veondus, laomajandus ja side	16,5	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	16,7
Hulgi- ja jaekaubandus	14,9	Hulgi- ja jaekaubandus	8,1
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	12,7	Töötlev tööstus	7,7
Muud	8,5	Muud	4,0
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Rootsi	42,0	Leedu	41,5
Soome	25,6	Läti	31,6
USA	4,7	Küpros	11,7
Taani	3,2	Soome	4,4
Holland	3,2	Ukraina	3,2
Ülejäänud riigid	20,0	Ülejäänud riigid	5,7
Kokku	100	Kokku	100

Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2004. aasta II kvartali lõpus 104,7 miljardi krooni ulatuses negatiivne, moodustades 79% oodatava sisemajandus kogutoodangu (SKT) suhtes. 78% netoinvesteeringu positsioonist oli pikaajaline kapital. Viimase osakaal on kvartaliga mõnevõrra langenud.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused olid 30. juunil 2004. aastal 104,9 miljardit krooni (ligi 80% oodatava SKT suhtes) ja Eesti netovälisvõlg (võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe) 26,2 miljardit krooni (20% oodatava SKT suhtes; vt tabel 43 ja joonis 24). Koguvõlg hõlmas 55% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, moodustasid 53% koguvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli tegu valdavalt lühiajalise kapitaliga.

Tabel 43. Välisvõlg (mln kr)

	31.03.2004	%	30.06.2004	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	3 684,4	3,9	4 040,2	3,9
Lühiajalised				
Pikaajalised	3 684,4	3,9	4 040,2	3,9
II. Keskpang	366,1	0,4	27,1	0,0
Lühiajalised	366,1	0,4	27,1	0,0
Pikaajalised				
III. Krediidiasutused	40 312,4	43,0	48 480,4	46,2
Lühiajalised	20 701,3	22,1	25 723,0	24,5
Pikaajalised	19 611,1	20,9	22 757,4	21,7
IV. Muud sektorid	27 683,2	29,6	28 774,4	27,4
Lühiajalised	11 192,7	11,9	12 202,2	11,6
Pikaajalised	16 490,5	17,6	16 572,2	15,8
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	21 636,4	23,1	23 593,5	22,5
KOGUVÄLISVÕLG	93 682,5	100,0	104 915,6	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	10 680,0	14,7	10 304,2	13,1
Lühiajalised	5 886,8	8,1	6 593,4	8,4
Pikaajalised	4 793,2	6,6	3 710,8	4,7
II. Keskpang	16 665,5	22,9	17 372,4	22,1
Lühiajalised	13 442,3	18,5	14 418,4	18,3
Pikaajalised	3 223,2	4,4	2 954,0	3,8
III. Krediidiasutused	15 446,7	21,2	19 612,0	24,9
Lühiajalised	11 781,0	16,2	14 202,3	18,0
Pikaajalised	3 665,7	5,0	5 409,7	6,9
IV. Muud sektorid	18 708,7	25,7	19 667,1	25,0
Lühiajalised	10 024,1	13,8	10 583,7	13,4
Pikaajalised	8 684,6	11,9	9 083,4	11,5
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	11 211,7	15,4	11 805,1	15,0
VÕLANÕUDED KOKKU	72 712,6	100,0	78 760,8	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	6 995,6		6 264,0	
Lühiajaline	5 886,8		6 593,4	
Pikaajaline	1 108,8		-329,4	
II. Keskpang	16 299,4		17 345,3	
Lühiajaline	13 076,2		14 391,3	
Pikaajaline	3 223,2		2 954,0	
III. Krediidiasutused	-24 865,7		-28 868,4	
Lühiajaline	-8 920,3		-11 520,7	
Pikaajaline	-15 945,4		-17 347,7	
IV. Muud sektorid	-8 974,5		-9 107,3	
Lühiajaline	-1 168,6		-1 618,5	
Pikaajaline	-7 805,9		-7 488,8	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-10 424,7		-11 788,4	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-20 969,9		-26 154,8	

Joonis 24. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg (mld kr; vasak telg) ja % SKT suhtes (parem telg)